

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO – GMINA I MIASTO RYCHWAŁ**

Wykonał: mgr inż. Katarzyna Łabuda

Konin lipiec 2010

Spis treści

1. Cel opracowania.....	4
2. Podstawa prawna opracowania.....	4
3. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	5
4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU ZMIANY STUDIUM GMINY I MIASTA RYCHWAŁ.....	6
4.1.GŁÓWNY CEL ZMIANY STUDIUM.....	6
5. Metoda przyjęta w opracowaniu.....	7
6. ANALIZA UWARUNKOWAŃ PRZYRODNICZYCH I OCENA STANU ŚRODOWISKA.....	8
6.1.Ogólna charakterystyka gminy, infrastruktura.....	8
6.2. Położenie administracyjne, geograficzne i morfologia.....	8
6.3.Budowa geologiczna.....	9
6.4.Wody powierzchniowe i podziemne.....	9
6.5.Warunki glebowe.....	10
6.6. Złoża kopalin.....	11
6.7.Klimat.....	11
6.8.Powietrze atmosferyczne.....	12
6.9.Klimat akustyczny.....	14
6.10.gospodarka odpadami.....	15
6.11.Szata roślinna i świat zwierząt.....	15
6.12.Krajobraz, tereny i obiekty podlegające ochronie.....	16
6.13,ISTANIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA.....	17
7. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM wypis ze studium.....	18
7.1.Analiza rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych ustaleń zmiany studium Pod kątem zgodności z warunkami ekofizjograficznymi.....	37
7.2.Pod kątem rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko.....	37
8. POTENCJALNE ZMIANY W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZMIANY STUDIUM.....	37
9. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	38
10. OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE PRZYRODY	39
11. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ORAZ SPOSOBY W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE W STUDIUM.....	39
12.PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM	40

13.PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA OBSZAR NATURA 2000 , A TAKŻE NA SRODOWISKO.....	41
13.1.Oddziaływanie na bioróżnorodność.....	41
13.2.Na ludzi.....	41
13.3.Zwierzęta.....	41
13.4.Rośliny.....	41
13.5.Wodę.....	42
13.6.Powietrze.....	42
13.7.Powierzchnia ziemi.....	42
13.8.Krajobraz	43
13.9.Klimat.....	43
13.10.Zasoby materialne.....	43
13.11.Zabytki.....	44
13.12.Dobra materialne.....	44
13.13.Oddziaływanie drogi krajowej nr 25 i wojewódzkiej 443.....	44
13.14.Oddziaływanie siłowni wiatrowych	44
13.15.Oddziaływanie linii elektroenergetycznych.....	46
14. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ELIMINUJĄCYCH LUB OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNY WPŁYW NA SRODOWISKO.....	46
15. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE.....	48
16. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA SRODOWISKO.....	48
17. STRESZCZENIE.....	49

1. CEL OPRACOWANIA

Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Rychwał ma na celu dokonanie oceny skutków realizacji zmiany studium w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, wskazanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla ustaleń urbanistycznych i stanowi integralną część studium. Prognoza ma również ułatwić identyfikację przewidywanych skutków środowiskowych spowodowanych realizacją polityki określonej w studium oraz dokonać oceny, czy przyjęte rozwiązania ochrony środowiska w sposób dostateczny zabezpieczą środowisko przed powstaniem konfliktów i zagrożeń.

Zakres prognozy zmiany studium został uzgodniony z:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem RDOŚ -30-00.III-7041 –/
- Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu pismem NS-72/20- zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. nr 199 poz.1227).

2. Podstawa prawna

- § Ustawa z dnia 3 października 2008 o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. nr 199 poz. 1227).
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Dz. U. nr 80 poz. 717 z późn. zmianami).
 - Uchwała nr w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rychwał uchwalonego uchwałą nr XXXIII/234/09 Rady Miejskiej w Rychwale z dnia 9.12.2009 roku.

W oparciu o ustawy , rozporządzenia

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (Dz. U. nr 151 z 2009 r poz. 1220).
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 Prawo wodne (Dz. U. nr 115 poz, 1229 z późn. zmianami, Dz.U. z 2005 nr 239 poz. 2019 ze zmianami).
- Ustawa o odpadach (Dz. U. z 2007 nr 39 poz. 251 ze zm)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U.nr 120 poz. 826).
- Uchwała nr 53 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koninie z dnia 29.01.1986 w sprawie ustalenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie woj. konińskiego i zasad korzystania z tych obszarów.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. nr 192 poz. 1883).

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 maja 2005 r w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt wymagających ochrony w formie wyznaczania obszarów Natura 2000 (Dz. U.nr 94 poz. 795).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008 r w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. nr 198 poz. 1226).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. nr 52 poz.310)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U nr 143 poz 896.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. nr 162 poz. 1008)

3. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

- Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Rychwał.
- Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Rychwał uchwalone uchwałą nr Nr 225/LIV/98 Rady Miejskiej w Rychwale z dnia 27 kwietnia 1998r.r.
- Zmiana Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego uchwalonego 26 kwietnia 2010 r. nr XLVI/690/10.
- Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wybranych terenów na terenie gminy Rychwał 2002 r.
- Mapa topograficzna gminy Rychwał
- Opracowanie ekofizjograficzne gminy Rychwał – pracownia Geologiczno – Kartograficzna 2006 r., aktualizowane w 2010 r.
- Województwo Wielkopolskie – Plan zagospodarowania Przestrzennego 2008r.
- Program ochrony środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2007 – 2010
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rychwał 2005
- Plan gospodarki odpadami dla związku międzygminnego „Koniński Region Komunalny opracowanie 2008 r
- Generalny pomiar ruchu w 2005 r. oddział GDDKiA Poznań
- Raport o stanie środowiska Wielkopolski w 2007 r – WIOŚ w Poznaniu
- Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza atmosferycznego i ha lasu w r.2008 i 2007 WIOŚ w Poznaniu – publikacja w Internecie
- Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego - „Obszary ważne dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji na terenie województwa wielkopolskiego”
- GDDKiA pismo nr GDDiA-O/P-5.en.031/2 /2-10 z dnia 19.01,2010 w sprawie odległości zabudowy od drogi krajowej nr 25
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu – pismo nr ZZP-539/3/52/10 z dnia 14.01.2010.

- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu – opinia negatywna projektu zmiany studium i prognozy oddziaływania na środowisko z dnia 04.06.2010 znak RDOŚ-30-OO.III-7041-584/10/mm.

4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY I MIASTA RYCHWAŁ

Zawartość projektu zmiany Studium wynika z treści art.10 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 80 poz 717 ze zm.). Zawartość prognozy oddziaływania na środowisko zgodna z art.51 i 52 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 199 poz.1227 z 2008).

4.1. GŁÓWNY CEL ZMIANY STUDIUM

Głównym celem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Rychwał, jest uwzględnienie zgłoszonych wniosków i zadań własnych gminy, w tym w szczególności określenie obszaru wykonania zmiany studium. Obszar wyznaczony do opracowania zmiany studium stanowi część powierzchni gminy Rychwał z pozostawieniem poza opracowaniem terenu zalegania udokumentowanego złoża węgla brunatnego, tzw. złoża „Piaski”.

Poza obszarem objętym zmianą studium znajdują się następujące sołectwa:

1. Modlibogowice,
2. Rozalin,
3. Część zachodnia soł. Franki,
4. Część zachodnia soł. Kuchary Kościelne,
5. Część zachodnia soł. Czyżew,
6. Część zachodnia soł. Kuchary Borowe,
7. Część południowa soł. Jaroszewice Grodzieckie,
8. Część południowa soł. Jaroszewice Rychwańskie.

Powierzchnia opracowania zmiany studium wynosi **9606 ha**.

Na obszarze gminy wyłączonym z opracowania zmiany studium, obowiązują ustalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i Miasta Rychwał, uchwalonego Uchwałą nr 225/IV/98 Rady Miejskiej w Rychwale z dnia 27 kwietnia 1998 r.

Uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy są opracowane w granicach całej gminy, ze względu na wykorzystanie danych statystycznych, które obejmują obszar gminy.

Wyznaczone w studium tereny funkcjonalne to:

MN –tereny zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności

- MN/U** – tereny zabudowy mieszk. o niskiej intensywności z dopuszczeniem nieuciążliwej działalności gospodarczej
- MW** – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- RM** – tereny zabudowy zagrodowej z dopuszczeniem nieuciążliwej działalności gospodarczej,
- P_{AG}** – tereny aktywizacji gospodarczej,
- P/U** – tereny przemysłu i usług,
- U** – tereny usług,
- UO** – tereny obiektów oświaty,
- R** – tereny upraw polowych i ogrodniczych z dopuszczeniem zabudowy związanej z gospodarką rolną,
- R_{pe}** – gleby klas III i IV
- ZN_{EK}** – ekologiczny system wodno łąkowy
- R_Ł** – tereny łąk i pastwisk,
- ZL** – tereny lasów i dolesień,
- ZP** – tereny zieleni publicznej,
- ZC** – teren cmentarzy,
- WS** – teren wód otwartych,
- W** – ujęcie wody,
- K** – oczyszczalnia ścieków,
- US** - tereny sportu i rekreacji – tereny zabudowy rekreacyjnej.

5. METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU

Zakres merytoryczny prognozy jest bardzo szeroki i obejmuje kompleks zagadnień związanych z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców i zasobów naturalnych, kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych.

Podstawą opracowania prognozy oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest analiza proponowanego sposobu zagospodarowania na podstawowe komponenty środowiska. W trakcie sporządzania prognozy przeanalizowano rozwiązania funkcjonalno – przestrzenne zmiany studium pod kątem ochrony walorów środowiska kulturowego. Podjęto również próbę oceny stanu i funkcjonowania środowiska, jego walorów i zasobów, określonych w opracowaniu ekofizjograficznym.

Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze zainwestowania przewidzianego projektem zmiany Studium oceniano, posługując się następującymi kryteriami:

- ⇒ charakterem zmian (bardzo korzystne, korzystne, niekorzystne, niepożądane, bez znaczenia),
- ⇒ intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- ⇒ bezpośredniości oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),

- ⇒ okresu trwania oddziaływania (długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe),
- ⇒ częstotliwości oddziaływanie (stałe, chwilowe, epizodyczne),
- ⇒ zasięgu oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- ⇒ trwałości przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji).

6. ANALIZA UWARUNKOWAŃ PRZYRODNICZYCH I OCENA STANU ŚRODOWISKA

6.1. Ogólna charakterystyka gminy, infrastruktura

- powierzchnia gminy - 11.772 ha, w tym miasto - 970 ha,
- liczba ludności (2008r.) - 8.354 os., w tym miasto - 2.358os.

Pod względem gospodarczym jest gminą typowo rolniczą. W równinnym krajobrazie zdecydowanie dominują użytki rolne (~ 80% pow. gminy, w tym grunty orne ~ 79%).

Gmina Rychwał jest gminą typowo rolniczą, na obszarze której dominują gospodarstwa indywidualne. Stanowią one główne źródło utrzymania miejscowej ludności. Brak jest natomiast na obszarze gminy większych zakładów przemysłowych. Ludność pracująca poza rolnictwem znajduje zatrudnienie głównie w niewielkich zakładach usługowych.

Zwodociągowanie gminy wynosi 93,2%. Do wszystkich terenów wyznaczonych w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego istnieje możliwość doprowadzenia wody z wodociągu wiejskiego.

Kanalizacja sanitarna – Na terenie gminy znajduje się w Rychwale oczyszczalnia ścieków typu Lemna o wydajności 650 m³/dobę, obecnie wykorzystywana w 15 %. Planowane jest podłączenie do niej miejscowości Dąbroszyn, Grabowa i Jaroszewice Rychwalskie.

W pozostałych miejscowościach ścieki bytowe gromadzone są w przydomowych zbiornikach wybieralnych i wywożone przez koncesjonowanych przewoźników do punktu zlewnego przy oczyszczalni ścieków w Rychwale.

Przez teren gminy przechodzi linia elektroenergetyczna 110 kV i 15 kV.

Przez teren gminy przechodzi droga krajowa nr 25 klasy GP i droga wojewódzka nr 443.

Na terenie gminy istnieją trasy dla rowerzystów. Wzdłuż drogi krajowej, na wysokości zabudowy mieszkaniowej, znajduje się ścieżka dla pieszych i rowerzystów o nawierzchni utwardzonej na odcinku od m. Rychwał do wsi Żurawin

6.2. Położenie administracyjne, geograficzne i morfologia.

Gmina Rychwał leży we wschodniej części województwa wielkopolskiego. Od zachodu graniczy z gminami Grodziec i Rzgów, od północy z gminą Stare Miasto, od wschodu z gminą Tuliszków, a od południa z gminami Stawiszyn i Słuszków.

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego teren opracowania leży w całości na obszarze mezoregionu Równiny Rychwańskiej, będącej częścią makroregionu Niziny Południowowielkopolskiej i podprowincji Nizin Środkowopolskich. Tworzy ona obniżenie pomiędzy Wysoczyzną Turecką a Wysoczyzną Kaliską.

Rzeźba obszaru gminy ukształtowana została w plejstocenie jako rezultat akumulacyjnej działalności lądolodu – zlodowacenia środkowopolskiego.

Jest to równina dennomorenowa, płaska zbudowana z glin zwałowych oraz piasków, żwirów i głazów.

Na całym obszarze gminy występują pagórki wydmore zbudowane z drobnych piasków.

Rzędne terenu wahają się od 133 m npm w ciągu pagórków wydmorewych na południu a korytem Strugi Zakrzewskiej w rejonie Kuchar Kościelnych 90,0 m npm.

6.3. Budowa geologiczna

Obszar gminy Rychwał leży w obrębie jednostki geologicznej zwanej Niecką Szczecińsko – Łódzko – Miechowską. Nieckę tę budują skały wapienne.

Najstarsze stwierdzone osady to kreda górna, jej strop zalega na głębokości 15 – 40 m ppt. Kredę górną reprezentują jasno i ciemno szare wapienie.

Trzeciorzęd występuje fragmentarycznie w zachodniej i północnej części gminy. Trzeciorzęd reprezentują mioceńskie piaski drobnoziarniste i pylaste z soczewkami węgla brunatnych. Na zachód od Rychwała zalegają ility, a w północnej części gminy mioceńskie węgle brunatne.

Na pozostałych terenach utwory czwartorzędowe zalegają bezpośrednio na kredzie. Czwartorzęd to warstwy powierzchniowe. Równina Rychwańska zbudowana jest z glin dennomorenowych oraz piasków z żwirem – część północna. W części południowej osadzają się piaski rzeczne, mułki i piaski jeziorne. Osady organiczne reprezentują torfy i gytie w różnych częściach gminy.

Warunki gruntowe są dosyć zróżnicowane. Przeważa jednak podłoże gliniaste lub piaszczysto-żwirowe o wystarczających warunkach geotechnicznych dla większości obiektów budowlanych.

6.4. Wody powierzchniowe i podziemne

Sieć wodna gminy Rychwał należy do zlewni rzeki Warty.

Sama rzeka Warta nie przepływa przez obszar gminy, przepływają jej lewobrzeżne dopływy: Czarna Struga (Bawół) i Powa. Wpływają do nich liczne drobne bezimienne cieki wodne. Odwadniają one zajmujące dużą część gminy podmokłe obszary o wysokim poziomie wód gruntowych. Sieć rzeczna jest słabo wykształcona, a duże połacie terenu odwadniają usytuowane pomiędzy nimi: Struga Zakrzewska i Struga Grabienicka. Powa i Struga Grabienicka na krótkich odcinkach stanowią granice gminy.

Monitoring JCW wód powierzchniowych przez WIOŚ w Poznaniu w 2008 r. prowadzony był na rzece Bawół Czarna Struga:

klasa elementów fizykochemicznych II,

klasa elementów biologicznych II,

potencjał ekologiczny umiarkowany.

Na terenie gminy nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi. Wzdłuż cieków wód Czarnej Strugi, Strugi Grabienickej i Zarzewskiej oraz w obniżeniach niektórych terenów łąkowych występują okresowe podtopienia związane z roztopami wiosennymi.

Na terenie gminy Rychwał brak jest większych naturalnych, powierzchniowych zbiorników wodnych.

Wody podziemne

Wody podziemne pobierane są z dwóch poziomów wodonośnych, trzeciorzędu i czwartorzędu.

Z czwartorzędowego poziomu wodonośnego korzysta głównie ludność posiadająca własne płytkie studnie. Charakteryzuje się największymi wahaniami, które uzależnione są od opadów atmosferycznych. Woda z tego poziomu jest najbardziej narażona na zanieczyszczenia ściekami z gospodarstw domowych i inwentarskimi. Zanieczyszczenia z gospodarstw domowych pochodzą z nieszczelnych szamb, zanieczyszczenia z gospodarstw rolnych ze sprzętu mechanicznego, nawożenia pól i hodowli.

Wody gruntowe I poziomu występują:

- na obszarach dolinnych i niskiej terasy na głębokości 0 – 1,5 m
- na obszarach pozadolinnych 0,8 – 1,5 m do ponad 3,0 m na obszarach wydmych.

Wody gruntowe zasilane są głównie przez opady atmosferyczne oraz spływ z terenów wyżej położonych.

Pod częścią gminy znajduje się zbiornik wodny: GZWP nr 151 – podziemny zbiornik Turek – Konin – Koło, środkowokredowy zbiornik o charakterze szczelinowo – porowym. Średnia głębokość ujęć wynosi 90 m. Zajmuje znaczny obszar (! 760 km²) objęty na 85 % powierzchni reżimem najwyższej ochrony. Nie ma wyznaczonych stref ochrony pośredniej istniejących ujęć wód podziemnych (wg rozp. MOŚZNiL z 5 listopada 1991 r w sprawie zasad ustanawiania stref ochronnych źródeł i ujęć wody – Dz.U. nr 116 poz.504) . istniejące ujęcia komunalne czerpią wodę ze znacznej głębokości a w podłożu znajduje się warstwa izolacyjna z gruntów spoistych.

Ogólna ocena jakości wód podziemnych w sieci regionalnej monitoringu wg jednolitych części wód podziemnych w 2006 r klasa II.

6.5. Warunki glebowe

Warunki glebowe gminy należą do jednych z najłabszych w województwie. Ogólny wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej , według klasyfikacji JUNG w Puławach wynosi 52.5 przy średniej krajowej 66.6. Grunty orne zajmują blisko 2/3 ogólnej powierzchni gminy , ale w około 70 % są to słabe gleby napiaskowe kl. V – VI. Zajmują one duże połacie północnej i południowej części gminy oraz wokół Rychwała.

Znacznie korzystniejsze z punktu widzenia użytkowania rolniczego gleby znajdują się wzdłuż zachodniej granicy gminy. W dnach dolin i niektórych zagłębieniach przeważają słabe i średnie użytki zielone, wytworzone m. in. na chronionych glebach torfowych, mułowo-torfowych i murszowatych .

6.6. Złoże kopalin

Na terenie gminy Rychwał udokumentowano złoże torfów, a w północno – zachodniej części gminy niedużym fragmentem wchodzi na jej obszar udokumentowane w kat C₂ złoże węgla brunatnego „PIASKI”. Zalega ono pod nadkładem o średniej grubości 26,8 m, a średnia miąższość pokładu węgla wynosi 4,1 m. Złoże PIASKI usytuowane na pograniczu gmin Rzgów, Rychwał i Grodziec charakteryzuje się szerokim rozprzestrzenieniem. Składa się z kilku pól i ich odnóg obejmujących swym zasięgiem m. in. tereny położone pomiędzy Modlibogowicami a Kucharami Kościelnymi (Pole Kuchary Kościelne) oraz niewielkie fragmenty Kuchar Borowych (Pole Południowe) i Rozalina (odnoga Mądroszki). Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rychwał nie obejmuje swym zasięgiem złóż węgla brunatnego.

Udokumentowane złoże torfów to złoże: Franki, Rybie, Rychwał, Wola rychwalska, Zosinki. Są to torfy niskie, turzycowo – trzcinowe - olchowe-mszyste. W zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rychwał nie przewiduje się zmian w dotychczasowym użytkowaniu terenu nad złożami kopalin.

Celem rozpoznania ewentualnego występowania złóż węgla brunatnego również na terenie gminy Rychwał podjęto badania w rejonie miejscowości Grochowy – Siaszyce. Granice obszaru badań ujęto na rysunku: „Gmina i Miasto Rychwał – Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”.

Celem prac rozpoznawczych jest uzyskanie informacji odnośnie parametrów geologicznych występowania węgla brunatnego tj. określenie konturu występowania złoże, parametrów jakościowych oraz warunków hydrogeologicznych i geologiczno – inżynierskich.

6.7. Klimat

Wielkopolska , a więc i gmina Rychwał leżą w strefie klimatu o cechach przejściowych między klimatem oceanicznym a kontynentalnym. Obserwuje się wzrost cech kontynentalizmu ku wschodowi. W tym kierunku rosną różnice temperatur, ilość dni z mrozem. Skraca się okres wegetacyjny. Zima wkracza od wschodu na ten obszar , a wiosna od zachodu. Nad tym rejonem przeważają masy powietrza polarno – morskiego (64,3 % w ciągu roku) polarno – kontynentalnego (31,7 % w ciągu roku) a także pojawia się tu powietrze arktyczne i zwrotnikowe.

Powietrze polarnomorskie napływa z Atlantyku, niestety gubiąc po drodze większość wilgoci. Powietrze polarnokontynentalne napływa z lądu (europejska część Rosji) i również jest suche.

Masy arktyczne i zwrotnikowe pojawiają się nad powiatem konińskim rzadko (arktyczne głównie wiosną, zwrotnikowe wczesną jesienią) ale ich wpływ zaznacza się wyraźnie (przymrozki majowe, zachmurzenia, mgły i wzrost temperatury jesienią).

Gumiński w swoim podziale zalicza województwo wielkopolskie do dzielnicy VII charakteryzującej się 30 – 50 dniami mroźnymi, 100 – 110 dniami z przymrozkami, 38 –

60 dniami zalegania pokrywy śnieżnej, okresem wegetacyjnym 170 – 180 dni i rzadkim burzami gradowymi.

Przesuszanie mas powietrza kształtujących klimat Wielkopolski sprawia, że ilość opadów waha się wokół wielkości 500 mm/rok.

Średnia temperatura roku na terenie gminy wynosi $7,5 - 8^{\circ}$ C,

Średnia temperatura stycznia $2,4^{\circ}$, a lipca $18,3^{\circ}$. Wiatry wieją głównie z sektora zachodniego Najsilniejsze mają również ten kierunek.

Na odsłoniętych terenach obserwuje się zwiększenie prędkości wiatru. Średnia ważona wiatrów (bez rozbicia na kierunki) sięga 4,2 m/s a wiatry wiejące z prędkością 3 – 7 m/s stanowią prawie 60% ogólnego udziału wiatrów w ciągu roku. Na mniej zurbanizowanych terenach, wolnych od szlaków migracji ptaków, takie prędkości wiatrów stwarzają dosyć dogodne warunki dla lokalizacji elektrowni wiatrowych.

6.8.Powietrze atmosferyczne

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia z dnia 6 marca 2008 r gmina Rychwał należy do strefy konińsko – kolskiej PL.30.09.z.03. wyznaczonej dla celów oceny jakości powietrza pod kątem zawartości dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu, tlenku węgla i benzenu, pyłu zawieszonego PM10 oraz zawartego w tym pyłu ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu opublikował w Internecie „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2009”.

Ocenę przeprowadzono z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Ocenę dokonano na podstawie pomiarów automatycznych i manualnych.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, powinno by zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych
- klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza za 2009 rok dokonanej przez WIOŚ w Poznaniu strefę konińsko – kolską, a więc i gminę Rychwał zaliczono do klasy A, w której stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio

poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych.

Dla celów oceny jakości powietrza pod kątem zawartości ozonu została wyznaczona strefa wielkopolska.

Ze względu na ochronę zdrowia ludzi podstawę klasyfikacji stref stanowi jeden parametr - stężenie 8-godzinne (dopuszcza się 25 dni przekroczeń poziomu docelowego). Liczba dni z przekroczeniem poziomu docelowego w roku kalendarzowym uśredniana jest w ciągu kolejnych trzech lat.

Liczba dni z przekroczeniem poziomu docelowego dla Konina wynosiła 5. Strefę wielkopolską, a więc i gminę Rychwał zaliczono do klasy C.

Ozon

Obszar	Okres uśredniania stężeń	Poziom docelowy ozonu w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Wartość marginesu tolerancji w roku 2009	Dopuszczalna częstość przekroczenia poziomu docelowego w roku kalendarzowym
zwykły	8 godzin*	120	0	25 dni**

* stężenie 8-godz. kroczące liczone ze stężeń 1-godz.

** liczba dni z przekroczeniem poziomu docelowego w roku kalendarzowym uśredniona w ciągu kolejnych trzech lat; w przypadku braku danych pomiarowych z trzech lat dotrzymanie dopuszczalnej częstości przekroczeń sprawdza się na podstawie danych pomiarowych z co najmniej jednego roku.

Ozon jest zanieczyszczeniem wtórnym powstającym w większych stężeniach przy sprzyjających warunkach meteorologicznych, w atmosferze zawierającej tzw. prekursorzy ozonu (np. tlenki azotu, węglowodory) uczestniczące w procesie powstawania ozonu w troposferze. Pomiary ozonu prowadzone są przez WIOŚ w Koninie.

Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji										
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył FM10	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
strefa konińsko-kolska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C

Ocena jakości powietrza odniesionych do ochrony roślin.

Ocena pod kątem zawartości dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu – zaliczono strefę do klasy A, pod względem ozonu do klasy C.

Tabela 13. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji		
	NOs	SO ₂	O ₃
strefa konińsko-kolska	A	A	C

Wyniki pomiarów jakości powietrza metodą automatyczną i manualną w 2009 roku /według WIOS/

Adres stacji	Mierzone zanieczyszczenia ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)							
	NO	NO ₂	NO ₂	SO ₂	SO ₂	SO ₂	CO	benzen
okres uśredniania	1 rok	1 godz.	1 rok	1 godz.	24 godz.	1 rok	8 godz.	1 rok
wartość dopuszczalna [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	30	200	40	350	125	20	10000	-
Konin, ul. Wyszyńskiego	16,8	140,5	15,2	111,5	42,2	9,6	1886,25	

Ozon jest zanieczyszczeniem wtórnym powstającym w większych stężeniach przy sprzyjających warunkach meteorologicznych w atmosferze zawierającej tzw. prekursorzy ozonu (np. tlenki azotu, węglowodory) uczestniczące w procesie powstawania ozonu w troposferze..

Na stan powietrza atmosferycznego wpływ mają :

§ Emisja zanieczyszczeń z lokalnych zakładów wytwórczych i usługowych

§ Emisja zanieczyszczeń z pojazdów samochodowych

Na terenie gminy Rychwał nie występują większe i uciążliwe dla środowiska zakłady przemysłowe i rzemieślnicze.

Miejscowym źródłem zanieczyszczeń są indywidualne kotłownie domowe oraz paleniska kuchenne i ogrzewania piecowego.

Kotłownie lokalne są źródłem takich zanieczyszczeń jak dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, ksylen, węglowodory aromatyczne, węglowodory alifatyczne, benzoapiren., sadza, pył zawieszony, pył ogółem.

Istotny i dość znaczny wpływ na stan powietrza atmosferycznego na obszarze objętym opracowaniem ma emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z pojazdów samochodowych. w sąsiednich drogach.

Negatywne oddziaływanie związane z ruchem samochodowym zostało uwzględnione w zmianie studium poprzez zapis, iż obiekty budowlane przeznaczone na pobyt ludzi oraz tereny podlegające ochronie akustycznej należy lokalizować poza zasięgiem ponadnormatywnego oddziaływania drogi oraz w zasięgu tego oddziaływania, pod warunkiem zastosowania skutecznych środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych ograniczających ponadnormatywne oddziaływanie drogi co najmniej do poziomów dopuszczalnych określonych w przepisach odrębnych.

Ruch samochodów jest tu znaczny, tereny objęte zmianą studium przylegają do drogi tranzytowej , wojewódzkiej nr 443. W zmianie studium przewidziano obwodnicę tej drogi. Biegająca przez teren gminy droga krajowa nr 25 niema wpływu na tereny zabudowy mieszkaniowej, oddalonej od drogi, a przez Rychwał biegnie obwodnica po stronie zachodniej miasta. W sąsiedztwie obwodnicy istnieje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Na stan powietrza atmosferycznego duży wpływ mają warunki meteorologiczne a przede wszystkim prędkość i kierunek wiatru.

6.9.Klimat akustyczny

Klimat akustyczny zależy od zagospodarowania i użytkowania rozpatrywanego obszaru. Obszar opracowania jest użytkowany w przeważającej części rolniczo i ma stosunkowo dobrze rozwiniętą sieć dróg łączącą poszczególne miejscowości.

Klimat akustyczny na obszarze gminy Rychwał kształtowany jest głównie przez środki transportu oraz maszyny rolnicze, a jego natężenie zależy od pory roku i cyklu prac polowych. Największe natężenie hałasu występuje na terenach położonych w pobliżu drogi krajowej nr 25 Kalisz – Konin oraz wojewódzkiej nr 443 Jarocin – Tuliszków.

Monitoring hałasu w Rychwale na obwodnicy drogi krajowej nr 25 przeprowadzony przez WIOŚ w Poznaniu wykazał równoważny poziom hałasu w odległości 7 m od krawędzi jezdni:

- 74,2 (dB) w dzień, przy natężeniu 314 poj/h, w tym 92 ciężkie

- 67,5 (dB) w nocy, przy natężeniu 133 poj/h w tym 54 ciężkie

Odległość od zabudowy 60 m. , pktp. 7 m od krawędzi jezdni. Przeprowadzone pomiary wykazały przekroczenie dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku, określonych wymogami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Na drodze wojewódzkiej 443 nie były przeprowadzane pomiary hałasu. Natężenie ruchu jest tu mniejsze, pomiar przeprowadzony przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w 2005 r wykazał na odcinku Rychwał – Tuliszków 2071 poj/dobę

Na odcinku Białobłoty – Rychwał 3346 poj na dobę

Dla porównania na drodze krajowej natężenie ruchu wyniosło w 2005 r :

Na odcinku Modła – Rychwał 6860 poj /dobę

I na odcinku Rychwał – Stawiszyn 5540 poj /dobę

W zmianie studium przewidziano budowę obwodnicy drogi wojewódzkiej.

6.10. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona jest w ramach wdrażania międzygminnego systemu gospodarki odpadami, realizowanego przez międzygminny Związek Komunalny, zrzeszający gminy powiatu konińskiego. W ramach tego programu gmina Rychwał wprowadza selektywną zbiórkę odpadów komunalnych uwzględniającą segregację i wstępne przetwarzanie odpadów w punkcie segregacji istniejącym na terenie gminnej oczyszczalni ścieków.

Docelowo wszystkie odpady z gmin należących do związku wywożone są do Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Koninie, posiadającego niezbędne wyposażenie do unieszkodliwiania i przetwarzania odpadów, w tym sortownię i składowisko.

Gospodarka odpadami innymi niż komunalne powinna być prowadzona zgodnie z przepisami o odpadach.

6.11. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Szata roślinna jest niezbyt bogata i mało urozmaicona.

Użytki rolne stanowią 80 % powierzchni gminy, w tym grunty orne 79,4 %

Użytki zielone ponad 15 % powierzchni gminy

Lasy 14,7 % powierzchni gminy

Występuje kilka dużych kompleksów leśnych. Największe z nich związane są z obszarami wałów wydym parabolicznych i polami piasków eolicznych i występują w południowej i południowo – wschodniej części gminy oraz w części północno – wschodniej. Poza tym istnieje kilka kompleksów leśnych i wiele drobnych płatów leśnych.

Przeważającym typem siedliskowym jest siedlisko boru suchego i boru świeżego.

Lasy są mało zróżnicowane siedliskowo, zdominowane przez monokulturę sosny. Mimo dużej zgodności z warunkami siedliskowymi kompleksy leśne są ubogie florystycznie i faunistycznie. Większe i bardziej zróżnicowane powierzchnie leśne występują w południowej części gminy. Obok sosny występują tu dęby, brzoza, olcha świerk i modrzew.

Poza lasami roślinność wysoka skupia się w kilku parkach podworskich (w Dąbroszynie i Rychwale) cmentarzach i sadach oraz wzdłuż dróg. W dnach dolin i na zboczach spotykamy krzewiastą roślinność łągową, a w dnach dolin i obniżeniach – łągi.

System małych dolin rzecznych łączących powierzchnie rolno leśne pełni funkcję lokalnych powiązań przyrodniczo ekologicznych zapewniając równowagę w środowisku. W szacie roślinnej pozostałej (rolniczej) części gminy przeważa roślinność urządzona. Zajmuje ona wieloprzestrzenne ekosystemy pól uprawnych.

Świat zwierzęcy jest typowy dla nizinnych obszarów kraju. W lasach żyją dziki, jelenie, aniele i sarny. Podmokłe, zalesione i zakrzewione doliny Powy oraz Czarnej Strugi tworzą odpowiednie warunki dla bytowania łosia. Coraz częściej spotyka się wydry i bobry. Z drapieżników występują lisy, borsuki i kuny.

Z ptactwa egzystują gatunki pospolite przystosowane do miejscowych warunków.

6.12. Krajobraz - tereny i obiekty podlegające ochronie

Dominuje krajobraz kulturowy wiejski.

Gmina Rychwał położona jest poza systemem obszarów chronionych.

Odległość miasta Rychwał od obszaru Natura 2000 wynosi:

- 17 km od granic miasta Rychwał i
- 5 km od północnej granicy gminy

Odległość od obszarów chronionych Pyzderskiego i Złotogórskiego obszaru chronionego krajobrazu wynosi 6 km.

Wobec małego zróżnicowania siedlisk i drzewostanów oraz lokalnego (i peryferyjnego w skali gminy) występowania śródleśnych łąk i podmokłości nie ma tu terenów objętych ochroną konserwatorską. Naturalne i półnaturalne łąki, torfowiska, śródleśne bagna, oczka wodne, polany leśne, wrzosowiska oraz liczne wydmy obfitują w siedliska przyrodnicze wymagające szczególnej ochrony. Jedynie południowa część gminy oraz okolice Woli Rychwałskiej charakteryzują się wysokimi walorami przyrodniczo – krajobrazowymi. Pozostałe tereny są płaskie , bezleśne, zdominowane są przez pola uprawne.

Nie występują na terenie gminy obszary chronionego krajobrazu, natomiast na terenach leśnych wsi Wola Rychwałska znajduje się użytek ekologiczny: Bagno o powierzchni 4,99 ha wpisane do wojewódzkiego rejestru użytków ekologicznych pod nr 83 oraz w Zosinkach o powierzchni 1,76 ha.

Wymienione powyżej obszary i tereny o wysokich walorach krajobrazowych ,podlegają ochronie na podstawie szeregu przepisów szczegółowych.:

- tereny leśne ze względu na ich korzystny wpływ na klimat, powietrze , wodę, glebę warunki życia i zdrowie ludzi oraz na równowagę przyrodniczą – w myśl ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

- zadrzewienia i zarośla łąkowe na glebach pochodzenia organicznego – ustawy o *ochronie gruntów rolnych i leśnych*.
- występujące głównie w lasach oraz dolinach cieków, stanowiska roślin chronionych i rzadkich – ustawy *O ochronie przyrody*, oraz rozporządzenia MOŚZNiL w sprawie *ochrony gatunkowej roślin*.
- ostoje ptactwa i innych zwierząt – ustawa o *ochronie przyrody* oraz rozporządzenia MOŚZNiL w sprawie *ochrony gatunkowej zwierząt*.
- wszystkie wyżej wymienione na podstawie zapisu dotyczącego ochrony walorów krajobrazowych w *Prawie ochrony środowiska*.
- Dorzecze rzeki Powy stanowi obszar zlewni chronionej, zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Granice tego obszaru ujęto w zmianie studium

Do obiektów zabytkowych, prawnie chronionych na terenie gminy Rychwał należą następujące obiekty położone w miejscowościach:

- Rychwał – zespół dworski obejmujący dwór, park o powierzchni 4,12 ha, młyn z połowy XIX wieku oraz pozostałości starego dworu z XVII wieku,
- układ urbanistyczny miasta wraz z charakterystyczną zabudową
- kościół rzymsko-katolicki pod wezwaniem św. Trójcy, murowany z 1496 r.
- pojedyncze , zabytkowe domy przy ulicy Kaliskiej, Konińskiej, Tuliszkowskiej oraz przy Placu wolności.
- Dąbroszyn – zespół dworsko – parkowy wraz z zespołem gospodarczym z początku XIX wieku.
- Kościół rzymsko-katolicki pod wezwaniem św. Rocha z 1925 –26 r.
- Gliny - Drewniany wiatrak koźlak z XIX wieku.
- Grochowy – kościół parafialny pod wezwaniem św. Doroty z 1909 –1912 r.
- Kuchary Borowe – dworek murowany z XIX wieku.
- Kuchary Kościelne – drewniany kościół parafialny pod wezwaniem Wszystkich Świętych z XVIII wieku.
- Rozalin – pojedyncze domy z XIX wieku.

6.13. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA

Ogólna ocena stanu środowiska wypada dla gminy Rychwał w miarę korzystnie. Teren jest mało urozmaicony, ale z rozbudowanym i dosyć sprawnie działającym systemem zasadniczych powiązań przyrodniczo – ekologicznych. W wojewódzkim systemie powiązań przyrodniczych, uwzględniających europejskie i krajowe sieci ekologiczne, przedstawione w NATURA 2000, gmina Rychwał jest poza obszarami objętymi różnymi formami ochrony prawnej (parki narodowe, obszary chronionego krajobrazu, itp.).

Jej wschodnia część znajduje się w obrębie głównego górnokredowego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 151 – zbiornik Turek- Konin-Koło. Dla trwałości podstawowych procesów przyrodniczych i zachowania równowagi ekologicznej szczególne znaczenie mają duże zespoły leśne położone w południowej części gminy będące fragmentem dużego kompleksu lasów państwowych Nadleśnictwa Grodziec oraz doliny rzeczne Czarnej Strugi, Strugi Grabienickej, Strugi Zakrzewskiej i Powy

pełniące rolę głównych i uzupełniających korytarzy ekologicznych gminy, Na podkreślenie zasługuje duża, zwłaszcza w południowej części gminy gęstość drobnych ekosystemów ostojowych.

Zabudowa gminy bezpośrednio łączy się z rolnictwem, które jest wiodącą funkcją gospodarczą gminy i odzwierciedla jego indywidualny charakter oraz strukturę władania. Widoczne jest uporządkowanie zabudowy siedliskowej i pasmowa obudowa dróg gminnych oraz powiatowych.

Gminę Rychwał można uznać za proekologiczną, ponieważ występują tutaj średniej wielkości gospodarstwa rolne o mieszanym kierunku produkcji, czyste wody powierzchniowe i znaczne obszary lasów. Na terenie gminy nie ma zakładów, które by swoją działalnością zatruwały lokalne środowisko.

7. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM

WYPIS ZE STUDIUM - fragmenty

2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów

Zgodnie z aktualnymi uwarunkowaniami w zmianie studium określone zostały tereny rozwojowe dla wiodących funkcji, a więc dla: mieszkalnictwa, działalności gospodarczej, usług i rekreacji. Część terenów rozwojowych pokrywa się z obszarami przewidywanymi pod wiodące funkcje w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy z 1998r. Pozostałe tereny przewidziane do rozwoju – to nowe obszary ustalone dla przyjętych kierunków rozwoju.

Perspektywiczny rozwój gminy, polegający na wzroście jakościowym, będzie miał miejsce przede wszystkim na terenach już zainwestowanych, poprzez modernizację, rozbudowę, a także wprowadzenie niekolizyjnego, uzupełniającego zainwestowania, nawiązującego do otoczenia oraz powiązań komunikacyjnych i uzbrojenia terenu.

2.1. Wiodące funkcje

Istniejący potencjał gospodarczy gminy w postaci zasobów przestrzennych związanych z produkcją rolniczą, w naturalny sposób predysponuje do rozwoju funkcji rolniczych.

Podstawowymi elementami strategii rozwoju rolnictwa gminy są, m.in.:

- a/ wzrost produkcji rolniczej poprzez koncentrację gospodarstw i wzrost jej skali,
- b/ zmiana roli wsi i rolnictwa w lokalnej gospodarce, z uwzględnieniem kształtowania się wsi wielofunkcyjnej.

Prócz rolnictwa wskazane jest wprowadzenie poza rolniczej działalności produkcyjnej i usługowej w dostosowaniu do istniejącego zainwestowania oraz lokalnych zasobów środowiska przyrodniczego i miejscowych potrzeb.

2.3. Sieć osadnicza

Położenie gminy w strefie rolno – leśnej z wielofunkcyjnym rozwojem wsi oznacza, że prócz rolnictwa, głównej gałęzi gospodarczej, konieczne jest znaczące rozwinięcie pozarolniczej działalności produkcyjnej i usługowej.

W układzie sieci osadniczej wiodącą rolę pełnić będzie m. Rychwał, który pozostanie ośrodkiem usług ponadlokalnych.

Dla pozostałych jednostek osadniczych ustala się adaptację funkcji osiedleńczo – rolnych, a na terenach zabudowanych dopuszcza się, jako funkcję uzupełniającą, handel, drobny przemysł, usługi i rzemiosło nieuciążliwe.

Istnieje również możliwość przekształcania lub uzupełniania zabudowy siedliskowej, np. do funkcji agroturystyki.

2.4.1 Budownictwo

W odniesieniu do istniejącej zabudowy konieczna jest poprawa stanu jakościowego, głównie w zakresie kanalizacji oraz wymiany kotłowni węglowych na rzecz używania paliw niskoemisyjnych.

Generalnym założeniem przyjętym w studium jest ograniczenie rozproszenia budownictwa poprzez intensyfikację wykorzystania terenów mieszkaniowych w ramach istniejącego zainwestowania.

Zasady kształtowania nowej zabudowy powinny uwzględniać, m.in.:

- ochronę istniejących układów zabudowy wiejskiej oraz zespołów sakralnych i zespołów parkowo - dworskich,
- ochronę zabytkowych obiektów oraz innych elementów architektury wiejskiej (np. przydrożnych kapliczek, krzyży, alei drzew, itp.),
- zachowanie ciągłości różnorodności form dziedzictwa wiejskiego, szczególnie charakterystycznych detali architektonicznych, takich jak: gzymsy, okapy, formy dachów,
- przekształcanie istniejącej zabudowy, najczęściej „ulicówki”, w zwarte układy poprzez zabudowę plombową oraz powiększanie tych terenów na głębokość większą niż 50 ~70m od głównych tras komunikacyjnych.

Przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla terenów przeznaczonych w zmianie studium pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo - usługową i techniczno - produkcyjną, należy uwzględnić poniższe warunki:

- dostęp każdej działki budowlanej do drogi publicznej,
- zabezpieczenie miejsc postojowych dla samochodów w granicach działki,
- właściwe gromadzenie odpadów na działce,
- możliwość podłączenia do sieci infrastruktury technicznej,
- ograniczenie oddziaływania prowadzonej działalności gospodarczej do terenu własności działki do której inwestor posiada tytuł prawny, lub granic terenu przeznaczonego na działalność gospodarczą.

- 2.5. Ochrona środowiska przyrodniczego

Gmina Rychwał obejmuje płaskie powierzchnie wysoczyznowe i terasowe, nie wyróżniające się pod względem przyrodniczo – krajobrazowym. Cała gmina

położona jest poza zasięgiem obszarów prawnie chronionych, wchodzących w skład krajowej sieci ekologicznej ECONET – PL oraz systemu Natura 2000.

Najbliżej gminy znajduje się Złotogórski i Pyzderski Obszar Chronionego Krajobrazu.

Aktualnie poważnym mankamentem jest zanieczyszczanie wód zarówno przez rolnictwo jak i ścieki gospodarczo – bytowe.

Gmina jest niemal w całości zwodociągowana, a kanalizacja sanitarna znajduje się dopiero we wstępnej fazie budowy tylko na terenie miasta Rychwał.

Celem poprawy stanu środowiska i zahamowania niekorzystnych procesów należy, m.in. zwiększyć efektywność prac rekultywacyjnych, zwiększyć gęstość zadrzewień, pełniących rolę bariery biogeochemicznej, ograniczającej dopływ ścieków z pól uprawnych, ferm hodowlanych, terenów mieszkaniowo – usługowych do wód gruntowych.

Wskazane jest również usprawnienie funkcjonowania niektórych korytarzy ekologicznych, łączących duże zespoły leśne i rolnicze tereny wysoczyznowe z doliną Warty.

Działania wymienione powyżej winny obejmować obligatoryjnie obszar zlewni chronionej rzeki Powy określonej w oparciu o Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego.

Nadmiar mas ziemnych powstałych w trakcie realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych ma być zagospodarowany na działce pod warunkiem, że ich zastosowanie nie spowoduje przekroczenia wymaganych standardów jakości gleb i ziemi, o których mowa w przepisach odrębnych, lub będzie wywożony na miejsce wskazane przez gminę.

3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone z zabudowy

3.1. Parametry układu komunikacji kołowej:

a) **KD_K** - droga krajowa nr 25, klasy GP – ruchu głównego przyspieszonego.

Dopuszcza się wznoszenie budynków oraz lokalizację terenów podlegających ochronie akustycznej w zasięgu ponadnormatywnego oddziaływania drogi, pod warunkiem zastosowania skutecznych środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych ograniczających ponadnormatywne oddziaływanie drogi co najmniej do poziomów dopuszczalnych określonych w przepisach odrębnych.

Odległości od zewnętrznych krawędzi jezdni ponadnormatywnego oddziaływania związanego z ruchem drogowym wynoszą;

- 90 m dla terenów zabudowy mieszkaniowej podlegającej ochronie akustycznej
- min. 25 m dla obiektów budowlanych nie przeznaczonych na stały pobyt ludzi

b) Dla drogi wojewódzkiej **KD_w** należy utrzymać istniejące granice pasa drogowego

Budynki przeznaczone na stały pobyt ludzi oraz tereny podlegające ochronie akustycznej należy lokalizować poza zasięgiem ponadnormatywnego

oddziaływania drogi oraz w zasięgu tego oddziaływania, pod warunkiem zastosowania skutecznych środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych ograniczających ponadnormatywne oddziaływanie drogi co najmniej do poziomów dopuszczalnych określonych w przepisach odrębnych.

Należy pozostawić poza obszarem zabudowanym teren wolny od zabudowy kubaturowej wzdłuż drogi wojewódzkiej w odległości co najmniej 20m, licząc odległość od zewnętrznej krawędzi jezdni, przyjmując docelową szerokość jezdni = 7,0m, zgodnie z art. 43 Ustawy o drogach publicznych (t.j. Dz. U. Nr 19, poz. 115, z 2007r., ze zm.).

Obiekty budowlane nie przeznaczone na pobyt ludzi należy lokalizować przy drodze wojewódzkiej w odległości od jej zewnętrznej krawędzi zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Powyższe ustalenia obowiązują również dla projektowanego obejścia drogi po stronie południowej miasta Rychwała.

- c) Drogi powiatowe **KD_P** – Najmniejsza odległość obiektu budowlanego od zewnętrznej krawędzi pasa ruchu wynosi 8,0m na terenie zabudowy i 20m poza terenem zabudowy, zgodnie z art. 43 Ustawy o drogach publicznych (t.j. Dz. U. Nr 19, poz. 115 z 2007r. ze zm.).
- d) Drogi gminne **DG** - Najmniejsza odległość obiektu budowlanego od zewnętrznej krawędzi pasa ruchu wynosi 6,0m na terenie zabudowy i 15 m poza terenem zabudowy, zgodnie z art. 35 Ustawy o drogach publicznych (t.j. Dz. U. Nr 204, poz. 2086 z 2004r. ze zm.).
- e) Pozostałe drogi - najmniejsza odległość obiektu od granicy pasa drogowego wynosi 5,0 m.
- f) Ustala się minimalną szerokość drogi w liniach rozgraniczających
 - droga wojewódzka – 20 m,
 - droga powiatowa – 15 m,
 - droga gminna - 10 m na terenie zabudowanym,
- 15 m poza terenem zabudowanym lub przeznaczonym pod zabudowę.

W wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych trudnymi warunkami terenowymi lub istniejącym zainwestowaniem, dopuszcza się przyjęcie mniejszej szerokości drogi, pod warunkiem spełnienia wymagań zawartych w przepisach szczególnych. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, po uzyskaniu zgody właściwego zarządcy drogi, dopuszcza się usytuowanie obiektu budowlanego przy drodze, w odległości mniejszej niż wynika to z przepisów szczególnych.

Odległości określone przy różnych kategoriach dróg nie obowiązują w przypadku remontu, nadbudowy, rozbudowy oraz innych prac budowlanych, związanych z obiektami budowlanymi istniejącymi, jeżeli nie powoduje to zmniejszenia odległości od zewnętrznej krawędzi pasa ruchu po uzyskaniu zgody zarządcy drogi.

g) ścieżki rowerowe.

Najbardziej istotnym elementem ciągu rowerowego jest budowa odcinka równoległe do drogi krajowej nr 25, od m. Rychwała w stronę północną – do granicy gminy oraz w stronę południową – poprzez Siąszyce, Białą Panieńską, w rejon lasów zbierskich Planowane jest wyznaczenie ścieżki rowerowej z Rychwała do Jaroszewic Grodzieckich wzdłuż drogi powiatowej. Przewiduje się budowę trasy rowerowo – pieszej w rejonie Żurawina, w stronę kompleksu leśnego w północno - wschodniej części gminy.

3.2. Zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej.

a) zaopatrzenie w wodę – należy zapewnić z rozbudowanej sieci wodociągowej.

b) odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych – poprzez sieci kanalizacji sanitarnej, kolektory grawitacyjne, przepompownie i rurociągi tłoczne do oczyszczalni ścieków.

Do czasu budowy kanalizacji sanitarnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych, atestowanych zbiorników sanitarnych z zapewnieniem ich wywozu do zlewni ścieków przy oczyszczalni przez koncesjonowanych przewoźników.

Dopuszcza się budowę oczyszczalni przydomowych, szczególnie w miejscowościach nie objętych systemem kolektorów sanitarnych.

c) Wody opadowe i roztopowe

Wody opadowe i roztopowe z placów, parkingów, ciągów komunikacyjnych oraz z zanieczyszczonych powierzchni szczelnych innych terenów, przed wprowadzeniem do wód lub do ziemi wymagają oczyszczenia, zgodnie z przepisami odrębnymi. Wody opadowe i roztopowe pochodzące z innych powierzchni mogą być wprowadzane do wód lub do ziemi bez oczyszczania..

d) elektroenergetyczna sieć dystrybucyjna:

zaopatrzenie w energię elektryczną będzie kontynuowane z istniejących lub uzupełnianych, w miarę potrzeb, sieci elektroenergetycznych (w miarę możliwości kablowych) oraz stacji transformatorowych istniejących lub nowo budowanych.

Wzdłuż linii napowietrznych wprowadza się zakaz sadzenia drzew wyższych niż 2,5 m w pasie technologicznym tych linii.

e) Nadmiar mas ziemnych powstałych w trakcie realizacji przedsięwzięć będzie zagospodarowany na działce pod warunkiem, że ich zastosowanie nie spowoduje przekroczenia wymaganych standardów jakości gleby i ziemi, o których mowa w przepisach odrębnych lub będzie wywożony na miejsce wskazane przez gminę

W przypadku realizacji inwestycji na terenie zmeliorowanym, inwestor zobowiązany jest do przebudowy urządzeń melioracyjnych poza teren inwestycji. W miejscowych planach należy ustalić konieczność zapewnienia dostępu do urządzeń melioracji podstawowych oraz w razie potrzeby ich modernizacji, przebudowy, odbudowy lub regulacji.

3.3. Zasady zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów o ochronie dóbr kultury współczesnej

a) Układ urbanistyczny Rychwała

W obrębie strefy ochrony konserwatorskiej obowiązuje:

- historyczna linia zabudowy,
- historyczna parcelacja,
- tradycyjna gęstość zabudowy,
- zachowanie zabytkowej zabudowy i zieleni,
- podporządkowanie nowych obiektów układowi zabytkowemu w zakresie lokalizacji, skali i formy architektonicznej,
- prowadzenie badań archeologicznych podczas robót ziemnych w zakresie uzgodnionym decyzją WWKZ – Kierownika Delegatury w Koninie.

b) Założenia sakralne (Dąbroszyn, Grochowy, Kuchary Kościelne, Rychwał) i rezydencjalne (Dąbroszyn, Rychwał):

Podlegają ochronie w granicach założeń oraz ich najbliższym otoczeniu. Należy uwzględnić znaczenie widoku na zabytek.

W obrębie stref ochrony konserwatorskiej obowiązuje:

- historyczna parcelacja (zgodnie z zasadą niepodzielności zespołów),
- zachowanie zabytkowej zabudowy,
- zachowanie zabytkowej zieleni,
- podporządkowanie nowych obiektów układowi zabytkowemu w zakresie lokalizacji, skali i formy architektonicznej,
- użytkowanie nie kolidujące z historyczną funkcją obiektu,
- prowadzenie badań archeologicznych podczas robót ziemnych w zakresie uzgodnionym decyzją WWKZ – Kierownika Delegatury w Koninie.

c) Archeologia

Zasięg stanowisk archeologicznych został wyznaczony na mapach na podstawie badań powierzchniowych. Wszystkie zewidencjonowane stanowiska archeologiczne oraz strefy ich występowania podlegają ochronie konserwatorskiej.

Dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego, na obszarach występowania stanowisk archeologicznych, w strefie ich ochrony oraz na obszarach objętych ochroną konserwatorską lub w bliskim jej sąsiedztwie, podczas inwestycji związanych z robotami ziemnymi, wymagane jest prowadzenie prac archeologicznych w zakresie uzgodnionym pozwoleniem na badania archeologiczne Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków – Delegatura w Koninie przed uzyskaniem pozwolenia na budowę.

Ponadto prowadzenie badań archeologicznych wymagane jest podczas robót ziemnych realizowanych w strefach ochrony konserwatorskiej układu urbanistycznego Rychwała, założeń sakralnych i rezydencjonalnych oraz najbliższym sąsiedztwie obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

W przypadku podejmowania szerokopłaszczyznowych prac ziemnych, inwestor może przystąpić do inwestycji dopiero po uzyskaniu wytycznych konserwatorskich i określenia przez WWKZ niezbędnego zakresu badań archeologicznych.

Dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego ustala się w obrębie szerokopłaszczyznowych zadań inwestycyjnych, obowiązek przeprowadzenia:

- rozpoznawczych badań powierzchniowo – sondażowych,
- ratowniczych badań wykopaliskowych wyprzedzających inwestycję na wytypowanych stanowiskach archeologicznych,
- badań archeologicznych na nowych obiektach archeologicznych,
- stałego nadzoru archeologicznego podczas odhumusowania terenu.

d) Cmentarze

Ochrona obowiązuje w granicach cmentarza oraz jego najbliższym otoczeniu. Dla cmentarzy czynnych szerokość zewnętrznej strefy sanitarnej równa jest 50m dla obszarów zwodociągowanych i 150 m dla obszarów niezwodociągowanych. Dla nieczynnych cmentarzy postuluje się przyjęcie zewnętrznej strefy sanitarnej o szerokości 10m wokół granicy.

f) Pojedyncze obiekty budowlane (użyteczności publicznej, mieszkalne, gospodarcze, przemysłowe i kapliczki):

Wszelkie zmiany planowane w obiektach i na obszarach objętych ochroną konserwatorską oraz ich najbliższym otoczeniu (m.in. prace budowlane, pielęgnacja zieleni, prace ziemne, zmiany sposobu użytkowania, podziały geodezyjne) wymagają:

- *pozwolenia* Kierownika Delegatury Urzędu Ochrony Zabytków w Koninie, działającego z upoważnienia Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu – w odniesieniu do obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków,
- *opinii* Kierownika Delegatury Urzędu Ochrony Zabytków w Koninie – w odniesieniu do pozostałych obiektów i obszarów.

3.4. Ustalenia dla terenów i obiektów podlegających ochronie ze względu na wymagania ochrony środowiska i zdrowia ludzi.

a) E-Linie elektroenergetyczne

ustala się pas technologiczny wzdłuż E 110kV napowietrznych linii elektroenergetycznych o szerokości 15 m od rzutu poziomego skrajnego przewodu linii wysokiego napięcia

ustala się pas technologiczny wzdłuż linii 15kV o szerokości 5 m od rzutu poziomego skrajnego przewodu. Dla pasów tych obowiązuje zakaz zabudowy i sadzenia drzew wysokich.

W pasie technologicznym linii:

- Nie należy lokalizować budynków mieszkalnych lub innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi. W indywidualnych przypadkach, odstępstwa od tej zasady może udzielić właściciel linii, na warunkach przez siebie określonych, jeżeli nie spowoduje to przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych.
- Należy uzgadniać warunki lokalizacji wszelkich obiektów z właścicielem linii,
- Nie należy sadzić roślinności wysokiej pod linią i w odległości po 16,5m od osi linii w obu kierunkach,
- Teren w pasie technologicznym linii nie może być kwalifikowany jako teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową lub zagrodową ani jako teren związany z działalnością gospodarczą (przesyłową) właściciela linii,
- Wszelkie zmiany w kwalifikacji terenu w obrębie pasa technologicznego linii i w jego najbliższym sąsiedztwie powinny być zaopiniowane przez właściciela linii,
- Zalesienia terenów rolnych w pasie technologicznym linii mogą być przeprowadzone w uzgodnieniu z właścicielem linii, który określi maksymalną wysokość sadzonych drzew i krzewów,
- Lokalizacja budowli zawierających materiały niebezpieczne pożarowo, stacji paliw i stref zagrożonych wybuchem w bezpośrednim sąsiedztwie pasów technologicznych wymaga uzgodnień z właścicielem linii.

b) **G** - Gazociąg wysokiego ciśnienia

Według planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, uchwalonego Uchwałą Nr XLII/628/2001 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego, z dnia 26.XI.2001r. na terenie gminy Rychwał planowana jest budowa gazociągu wysokiego ciśnienia.

Lokalizacja obiektów budowlanych względem sieci gazowniczej wysokiego ciśnienia powinna być zgodna z wymaganiami zawartymi w przepisach, wg których sieć ta zostanie wybudowana.

Standardowa szerokość stref kontrolowanych, których linia środkowa pokrywa się z osią gazociągu, powinna wynosić dla nowo projektowanych gazociągów:

- wysokiego ciśnienia (do DN 150 włącznie) po 3 metry z każdej strony od osi gazociągu,
- średniego ciśnienia 1 metr z każdej strony od osi gazociągu.

3.5. Zasady zabudowy i zagospodarowania terenów o różnym sposobie użytkowania.

3.5.1 Tereny przeznaczone do realizacji celów publicznych:

Zasady zabudowy i zagospodarowaniu terenów przeznaczonych do realizacji celów publicznych

- zabudowa działki obiektami budowlanymi realizowanymi w zakresie planowanego przeznaczenia terenu odbywać się musi z uwzględnieniem zasad projektowania obiektów oświaty, zdrowia lub

sportu oraz warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie,

- wokół ogrodzenia działki należy zastosować pas zieleni izolacyjnej,
- obowiązek zabezpieczenia na działce miejsc parkingowych dla pracowników i interesantów z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych.

3.5.2 Warunki, zasady i standardy kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów, w tym zasady podziału na działki budowlane:

Zasady zabudowy i zagospodarowania terenów zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej:

- zabudowa działki obiektami budowlanymi realizowanymi w zakresie planowanego przeznaczenia terenu odbywać się musi z uwzględnieniem warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie,
- funkcje usługowe mogą być realizowane w obiektach wolnostojących lub innych pomieszczeniach w budynku niemieszkalnym lub mieszkalnym,
- gabaryty i charakter nowych obiektów muszą stanowić kontynuację formy architektonicznej i charakteru zabudowy w kontekście miejsca lokalizacji.

MN, RM, MN/U – budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne, zagrodowe oraz budownictwo mieszkaniowe z dopuszczeniem usług.

Zalecane parametry zabudowy;

- wysokość budynków mieszkalnych do dwóch kondygnacji nadziemnych plus użytkowe poddasze,
- wysokość budynków związanych z produkcją rolną i usługową – jedna kondygnacja nadziemna plus użytkowe poddasze,
- w budynkach mieszkalnych dachy dwuspadowe lub wielospadowe o nachyleniu połaci 25° ~ 45° , dopuszcza się inne nachylenie połaci w celu dostosowania do zabudowy istniejącej lub zabudowy sąsiadującej,
- co najmniej 30% działki należy pozostawić jako pow. biologicznie czynną,
- preferuje się działki budowlane przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową o powierzchni nie mniejszej niż 600m^2 , a pod zabudowę mieszkaniowo – usługową nie mniejszej niż 1000m^2 ,
- zapewnienie dostępu do drogi publicznej,
- funkcje usługowe mogą być realizowane w obiektach wolnostojących lub pomieszczeniach w budynku mieszkalnym,
- Dopuszcza się realizację nowych obiektów o funkcji agroturystycznej oraz adaptację istniejącej zabudowy zagrodowej do tego celu.

MW – budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne: Zalecane parametry zabudowy

- wysokość budynków mieszkalnych do trzech kondygnacji nadziemnych plus użytkowe poddasze,

- dachy dwuspadowe lub wielospadowe o nachyleniu połaci $25^{\circ} \sim 45^{\circ}$,
- co najmniej 30% działki należy pozostawić jako pow. biologicznie czynną,
- usługi wbudowane w parterach w miarę potrzeby ich lokalizacji,
- zapewnienie dostępu do drogi publicznej,
- lokalizacja i forma budynków mają spełniać warunki określone w odpowiednich przepisach.

US - tereny sportu i rekreacji - Zasady zabudowy i zagospodarowania terenu:

- zabudowa działki obiektami budowlanymi realizowanymi w zakresie planowanego przeznaczenia terenu odbywać się musi z uwzględnieniem warunków jakim winny odpowiadać budynki i ich usytuowanie,
- zakaz budowy wolnostojących budynków gospodarczych.

Zalecane parametry zabudowy:

- powierzchnia zabudowy nie więcej niż 10% powierzchni działki,
- minimum 80% powierzchni działki należy pozostawić jako powierzchnię biologicznie czynną,
- wysokość budynków – jedna kondygnacja plus użytkowe poddasze,
- poziom podłogi parteru nie więcej niż 0,5m od poziomu terenu,
- w budynkach rekreacyjnych, mieszkalnych dachy dwuspadowe lub czterospadowe o nachyleniu połaci $30 - 45^{\circ}$,
- działki budowlane przeznaczone pod zabudowę letniskową powinny mieć powierzchnię nie mniejszą niż $1000m^2$,
- duże działki mogą podlegać podziałowi pod warunkiem zachowania frontu działki o szerokości minimum 22m i zapewnienia dostępu do drogi publicznej.

U - tereny usług: - Zasady zabudowy i zagospodarowania terenów:

- zabudowa działki obiektami budowlanymi realizowanymi w zakresie planowanego przeznaczenia terenu odbywać się musi z uwzględnieniem warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie,
- obowiązek zabezpieczenia miejsc parkingowych dla interesantów, z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych.

Zalecane parametry zabudowy :

- powierzchnia zabudowy nie więcej niż 40 % powierzchni działki,
- minimum 30% pow. działki należy pozostawić jako powierzchnie biologicznie czynną,
- wysokość budynków do dwóch kondygnacji nadziemnych,
- poziom podłogi parteru nie więcej niż 0,5m od poziomu terenu dla budynków nie podpiwniczonych oraz nie więcej niż 1,5m dla budynków podpiwniczonych,
- dachy dwuspadowe lub czterospadowe o nachyleniu połaci $30-45^{\circ}$,

- zakaz stosowania dachów pulpitowych i schodkowych zwieńczeń ścian,
- powierzchnia działki powinna być dostosowana do rodzaju prowadzonych usług i wynosić nie mniej niż 1000m²,
- duże działki mogą podlegać podziałowi pod warunkiem:
 - zachowania frontu działki o szerokości minimum 22m,
 - zapewnienia dostępu do drogi publicznej.

P_{AG}, P/U - tereny aktywizacji gospodarczej oraz teren zabudowy produkcyjno-usługowej

: Zasady zabudowy i zagospodarowania terenu:

Zabudowa działki obiektami realizowanymi w zakresie planowanego przeznaczenia terenu odbywać się musi z uwzględnieniem warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie,

- obowiązek zabezpieczenia miejsc parkingowych dla interesantów, z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych,
- oddziaływanie związane z prowadzoną działalnością musi ograniczać się do granic własności inwestora lub granic terenu przeznaczonego na ten cel .

Zalecane parametry zabudowy:

- powierzchnia zabudowy nie więcej niż 50% powierzchni działki,
- minimum 30% powierzchni działki należy pozostawić jako powierzchnię biologicznie czynną,
- wysokość budynków do 15m,
- powierzchnia działki powinna być dostosowana do rodzaju prowadzonych usług i wynosić nie mniej niż 2000m²,
- duże działki mogą podlegać podziałowi pod warunkiem:
 - zachowania frontu działki o szerokości minimum 22m,
- zapewnienia dostępu do drogi publicznej.

c) Obszary wyłączone z zabudowy:

- tereny leśne z wyłączeniem już zabudowanych,
- korytarze technologiczne infrastruktury technicznej i dróg,
- tereny łąk tworzących przestrzenie otwarte o znaczących walorach krajobrazowych z uwzględnieniem rzeczywistego stanu użytkowania,
- tereny objęte działalnością górniczą.

Obszary przeznaczone pod zabudowę:

Istniejące i projektowane obszary przeznaczone pod zabudowę wielofunkcyjną, usługową i produkcyjną, oznaczono na rysunku zmiany studium symbolami: **MN, MW, RM i P_{AG}, P/U, U**.

Na terenach tych ustala się możliwość budowy nowych obiektów, wymiany starej substancji, modernizacji, przebudowy lub rozbudowy istniejących obiektów oraz możliwość zmian sposobu użytkowania tych obiektów pod warunkiem

zachowania przeznaczenia terenów określonych w zmianie studium. Na terenach przeznaczonych na cele budownictwa mieszkaniowego dopuszcza się jako funkcję uzupełniającą: handel, usługi i rzemiosło nieuciążliwe dla otoczenia.

Wskazane w zmianie studium tereny pod zabudowę stanowią kontynuację istniejącego zainwestowania.

Istnieje możliwość przekształcania lub uzupełniania zabudowy siedliskowej o funkcję agroturystyki.

Przy opracowywaniu zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rychwał należy wskazać tereny podlegające ochronie akustycznej. W przypadku stwierdzenia możliwości występowania przekroczeń akustycznych standardów jakości środowiska na terenach objętych ochroną akustyczną, należy zaproponować skuteczne środki techniczne, technologiczne i organizacyjne, zmniejszające poziom hałasu do wartości co najmniej dopuszczalnych na granicy terenu objętego ochroną akustyczną.

Mieszkalnictwo:

Na terenach określonych w zmianie studium pod mieszkalnictwo, przewiduje się przede wszystkim

MN, - zabudowę jednorodzinną

RM - adaptację zabudowy zagrodowej z dopuszczeniem uzupełnień zabudową jednorodziną. Dopuszcza się zabudowę zagrodową nie wymagającą zgody na zmianę użytkowania gruntów rolnych, realizowaną z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z odrębnych przepisów.

MW - Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna o niskiej intensywności zabudowy o różnych formach organizacyjnych.

Tereny zabudowy mieszkaniowej wymagają niskiej intensywności zabudowy. Formy budynków należy harmonijnie wkomponować w krajobraz oraz otoczenie, także poprzez wysoki wskaźnik nasycenia terenów zielenią. Zaleca się dla budynków mieszkalnych stosowanie dachów stromych. Należy ujednoczyć w skali poszczególnych jednostek osiedleńczych wysokość zabudowy, typ oraz kierunki nachylenia dachów, rodzaje i kolorystykę pokrycia dachowego.

Na terenach o dominującej funkcji mieszkaniowej nie wyklucza się możliwości wprowadzania usług i działalności gospodarczej, których oddziaływanie nie powoduje przekroczenia standardów jakości środowiska, określonych przepisami odrębnymi, poza terenem do którego inwestor posiada tytuł prawny.

MN/U – tereny przeznaczone na cele inwestycyjne dla lokalizacji zespołów mieszkaniowych lub pojedynczych obiektów w tym również usług w szeroko pojętym zakresie, jak również usług publicznych.

Usługi:

U - Rozwój przestrzenny usług przewiduje się poprzez:

- przygotowanie różnorodnej oferty dla usług gminnych i ponadgminnych, mając na uwadze możliwość wykorzystania terenów wolnych lub nadających

się do przekształceń w strefie zainwestowania oraz uwzględniającej nowe tereny rozwojowe,

- Przewidziano dwa zespoły terenów: w części północnej miasta oraz w części południowo wschodniej. Na tych terenach dopuszcza się również lokalizację obiektów handlowych wielko powierzchniowych.
- przekształcanie jakościowe dotychczasowych obiektów i placówek usługowych drogą modernizacji i remontów oraz dopuszczenie działalności usługowej nieuciążliwej w istniejącej zabudowie mieszkaniowej.
- pod pojęciem działalności usługowej i produkcyjnej nieuciążliwej należy rozumieć przedsięwzięcia nie należące do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których na podstawie przepisów odrębnych wymagane będzie przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

f) Przemysł i działalność gospodarcza:

P_{AG}, P/U.- tereny przeznaczone pod zabudowę przemysłową i usługową. Tereny te wyznaczone zostały dla średniego i małego biznesu. Przy lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko powinny być zachowane procesy podejmowania decyzji administracyjnych z udziałem społeczeństwa. Natomiast na terenach działalności gospodarczej przewiduje się łączenie funkcji gospodarczej z funkcją mieszkaniową pod warunkiem stosowania rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach mieszkaniowych.

Oddziaływanie związane z prowadzoną działalnością nie może spowodować przekroczenia standardów jakości środowiska, określonych przepisami odrębnymi, poza terenem do którego inwestor posiada tytuł prawny.

- **P_{AG}** - tereny przeznaczone na cele działalności gospodarczej wskazano głównie w Rychwale, w części północnej oraz południowo – zachodniej. Tereny te wyznaczone zostały dla średniego i małego biznesu, dla umożliwienia podjęcia działalności różnym inwestorom. Na tych terenach dopuszcza się również lokalizację obiektów handlowych wielko powierzchniowych.
- Przy lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko powinny być zachowane procedury podejmowania decyzji administracyjnych z udziałem społeczeństwa. Natomiast na terenach działalności gospodarczej przewiduje się łączenie funkcji gospodarczej z funkcją mieszkaniową.

g) **US** - Sport i rekreacja

Równinny krajobraz gminy urozmaicony jest przez większe kompleksy leśne w: Woli Rychwałskiej, Zosinkach, Białej Panieńskiej, Gliny i Lubiny oraz przez ciek wodne: Strugę Grabienicką, Strugę Zarzewską, Czarną Strugę i Powę.

Gminę można uznać za ekologiczną, ponieważ występują tutaj małe i średnie gospodarstwa rolne o produkcji mieszanej, małe ciekły wodne oraz duże obszary lasów mieszanych. Brak jest zakładów, które swoją działalnością zatrwałyby lokalne środowisko.

Istniejące kompleksy leśne utrzymano w dotychczasowym użytkowaniu, z wiodącą funkcją gospodarki leśnej nastawionej na konserwację i odtwarzanie walorów przyrodniczych. Funkcją dodatkową dla tego obszaru jest wypoczynek i rekreacja prowadzone w oparciu o bazę gospodarstw agroturystycznych.

Dla części lasów, utrzymuje się wprowadzanie usług związanych ze sportem, wypoczynkiem i rekreacją. Dopuszcza się budowę wież widokowych w uzgodnieniu z zarządcą lasu.

4. Kierunki i zasady kształtowania rolnej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Zgodnie z opracowaniem granicy polno – leśnej pokazano grunty przeznaczone do zalesienia. Poza tym do zalesienia można przeznaczyć również inne grunty:

- teren do zalesienia jest gruntem kl. V lub VI
- teren do zalesienia jest gruntem położonym na stoku o średnim nachylen powyżej 15 %
- teren do zalesienia jest gruntem okresowo zalewanym
- teren do zalesienia jest gruntem zdegradowanym w rozumieniu ustawy o ochronie gruntów rolnych

4.1. Rolnictwo

R – tereny stanowią obszary gospodarki rolnej.

Kierunki i zasady kształtowania rolnej przestrzeni produkcyjnej:

- dla obszarów łąkowych, położonych w dolinach cieków wodnych, wskazane jest utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania w formie ekstensywnej gospodarki łąkowo – pastwiskowej,
- dla terenów równinnych, na których występują dobre gleby, wskazany jest rozwój funkcji rolniczej, a dla terenów o korzystnych warunkach dla zabudowy – ustala się lokalizację budownictwa mieszkaniowego, usługowego oraz nieuciążliwej działalności gospodarczej,
- zabezpieczenie potrzeb lokalizacyjnych dla gospodarstw drobnotowarowych może być realizowane na terenach przeznaczonych pod zabudowę siedliskową i jednorodziną,
- tereny bezpośrednio przylegające do zabudowy mogą być miejscem lokalizacji obiektów i urządzeń produkcji rolniczej i usług rolniczych z wyeliminowaniem konfliktów sanitarnych,
- na terenach istniejącej rozproszonej zabudowy istnieje możliwość jej uzupełniania z dopuszczeniem usług nieuciążliwych z wyjątkiem terenów obligatoryjnie wyłączonych z zabudowy.

Rpe - Grunty rolne stanowiące rolniczą przestrzeń produkcyjną o dobrych i bardzo dobrych warunkach glebowych. Wytypowano tam obszary preferowane do prowadzenia upraw ekologicznych. Dopuszcza się możliwość zabudowy związanej z gospodarką rolną.

ZN_{EK} - Ekologiczny system wodno – łąkowy

Teren dotyczy obszarów dolin rzek Powy, Czarnej Strugi Grabienickiej i Zarzewskiej oraz lokalnych obniżzeń, które tworzą czytelny system powiązań ekosystemu wodno – łąkowego. Jego znaczenie polega głównie na zachowaniu istniejącej szaty roślinnej i bazy żywieniowej zwierząt i ptaków, poprzez pozostawienie nieuregulowanych cieków wodnych i utrzymaniu naturalnej retencji.

Należy zwiększyć istniejący potencjał retencyjny ekosystemu poprzez wprowadzenie odpowiednich gatunków drzew i krzewów oraz prowadzenie melioracji odwadniająco – nawadniających.

4.2. Leśnictwo

ZL – tereny gospodarki leśnej i dolesień.

Udział lasów w ogólnej powierzchni gminy wynosi 14,7% (~1800ha). W zakresie gospodarki leśnej i zadrzewieniowej należy dążyć do zwiększenia powierzchni leśnych poprzez zalesianie gruntów mało przydatnych do produkcji rolnej. Dopuszcza się do zalesienia inne grunty spełniające wymogi przepisów szczególnych nie wymagających zgody na zmianę użytkowania. Preferuje się zalesienia terenów położonych w sąsiedztwie istniejących lasów. W sąsiedztwie lasów dolesienia winny stanowić zwarte obszary zwiększające biologiczną pojemność kompleksu leśnego. Na rysunku zmiany studium granice lasów i zadrzewień mają charakter orientacyjny. Każdorazowo decydować będzie faktyczny, zgodny z ewidencją gruntów, stan użytkowania.

5. Kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej

5.1. Komunikacja drogowa

Utrzymuje się dotychczasowy układ sieci drogowej z możliwością modernizacji uwzględniającej potrzeby wzrastającego ruchu samochodowego.

W odniesieniu do dróg – nowe tereny budowlane należy lokalizować w odległości zgodnej z obowiązującymi przepisami (w tym z prawem ochrony środowiska, prawem budowlanym, rozporządzeniem w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, Polskimi Normami), poza zasięgiem ponadnormatywnego oddziaływania dróg: hałas, drgania, wibracje, zanieczyszczenia powietrza.

Przy lokalizacji obiektów budowlanych na terenach sąsiadujących z drogą krajową i wojewódzką, należy uwzględnić strefę uciążliwości dla stałych użytkowników przylegających obszarów, zagrożenie upraw, budowli oraz narażenie na degradację stałych komponentów środowiska przyrodniczego.

5.2. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

1. **W** - zaopatrzenie w wodę:

Istniejące ujęcia wody w stopniu zadowalającym pokrywają potrzeby mieszkańców gminy.

2. **K** - kanalizacja sanitarna:

Możliwości istniejącej oczyszczalni ścieków w Rychwale są wykorzystane częściowo ze względu na brak sieci kanalizacyjnej, Budowa sieci kanalizacyjnej jest jednym z pilniejszych zadań do realizacji, zgodnie z gminnymi planami inwestycyjnymi.

5.3. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona będzie w ramach wdrażania międzygminnego systemu gospodarki odpadami, realizowanego przez Międzygminny Związek Komunalny, zrzeszający gminy powiatu konińskiego. W ramach tego programu Gmina Rychwał wprowadza selektywną zbiórkę odpadów komunalnych uwzględniającą segregację i wstępne przetwarzanie odpadów w punkcie segregacji tworzonym na terenie gminnej oczyszczalni ścieków. Gospodarka odpadami innymi niż komunalne powinna być prowadzona zgodnie z przepisami o odpadach.

5.4. **E** – Elektroenergetyka:

Przez teren gminy przebiegają dystrybucyjne linie napowietrzne wysokiego napięcia 110kV, napowietrzne i kablowe średniego napięcia SN 15kV oraz niskiego napięcia nn 0,4kV, które wprowadzają określone ograniczenia w zabudowie.

Należy zachować wymagane przepisami odrębnymi dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności.

Niekonwencjonalne źródła energii będą obecne poprzez lokalizację siłowni wiatrowych.

5.5. Łączność bezprzewodowa

Lokalizacja masztów łączności bezprzewodowej i przekazów RTV jest dopuszczalna wyłącznie w odległości min. 200m od terenów mieszkaniowych i terenów wielofunkcyjnego rozwoju oraz w odległości 500m od obiektów zabytkowych np. kościołów.

Uwaga: w odniesieniu do:

- a) budowy lub modernizacji napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu 110kV i,
- b) budowy siłowni wiatrowych, których łączna wysokość masztu plus połowa średnicy wirnika (łopaty) osiągnie lub przekroczy 50m npt,

c) budowy lub modernizacji masztów telefonii komórkowej (lub innych), których wysokość osiągnie lub przekroczy 50m npt, jako prawdopodobnych przeszkód lotniczych, ich lokalizacja lub miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmujące te obiekty winny być uzgadniane z odpowiednim organem wojskowym – obecnie z Szefostwem Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP.

5.7. **G** - Energetyka gazowa

Adaptuje się istniejący odcinek sieci gazowej średniego ciśnienia w Dąbroszynie. Dopuszcza się rozbudowę sieci gazowej, w tym średniego ciśnienia, w miarę możliwości i potrzeb.

Dopuszcza się możliwość stawiania stacji gazowych i wydzielenia terenu dla potrzeb ich budowy.

Zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego przez teren gminy projektowane są 2 gazociągi wysokiego ciśnienia z odgałęzieniem zakończonym stacją redukcyjno – pomiarową od strony południowo – wschodniej miasta Rychwała.

Należy zachować odległości podstawowe projektowanych obiektów terenowych od istniejących gazociągów zgodnie z odpowiednim Rozporządzeniem w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe, obowiązującym w dniu wydania pozwolenia na budowę sieci gazowej zgodnie z przepisami prawa budowlanego, na których to występują ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu.

Należy zachować ograniczenie praw własności właścicieli gruntów nad gazociągami tj. w pasie nad gazociągiem (strefie kontrolowanej) – związane z zagwarantowaniem dostępności do gazociągu dla służb eksploatacyjnych Operatora sieci gazowych.

Na terenach należących do tzw. strefy kontrolowanej gazociągu ustanowiony jest zakaz wznoszenia budynków, urządzania stałych składów i magazynów, zakaz sadzenia drzew oraz podejmowania działalności mogącej zagrazić trwałości gazociągu podczas jego eksploatacji.

5.8. Energetyka cieplna

Stopniowa likwidacja kotłowni węglowych na rzecz stosowania w źródłach wytwarzania energii w celach grzewczych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi oraz wykorzystania alternatywnych źródeł energii.

5.9. Energetyka ze źródeł odnawialnych

5.9.1 E_w - Siłownie wiatrowe

Na rysunku zmiany studium wskazuje się obszary preferowanej lokalizacji siłowni wiatrowych. Dopuszcza się lokalizację siłowni wiatrowych również na innych terenach, w miejscach korzystnych dla tych inwestycji, w takiej odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej, która zapewni zachowanie standardów jakości środowiska dla tych terenów.

Dopuszcza się lokalizację tych obiektów w miejscach korzystnych z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z przepisów szczególnych. Wyznaczenie poszczególnych lokalizacji siłowni wiatrowych (wraz ze strefami oddziaływania) winni nastąpić na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z odpowiednią procedurą planistyczną, jak i w oparciu o dokonane wymagane prawem uzgodnienia właściwych organów administracji publicznej.

Dopuszcza się dla obsługi siłowni wiatrowych rozbudowę i budowę nowych sieci elektroenergetycznych oraz budowę nowych stacji transformatorowych w tym również Głównego Punktu Zasilania.

5.9.2. Zakłady produkcji energii z innych źródeł odnawialnych

Dopuszcza się lokalizację na terenie gminy zakładów produkujących energię z użyciem innych, poza wiatrem źródeł surowcowych. Lokalizacje tych obiektów powinny uwzględniać ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych.

Dopuszcza się dla obsługi tych obiektów budowę lub rozbudowę sieci elektroenergetycznych oraz stacji transformatorowych.

5.10 **KD- PR** - Trasy rowerowe

Zakłada się rozwój sieci dróg rowerowych skorelowany z programami komunikacyjnymi.

Najbardziej istotnym elementem ciągu rowerowego jest budowa odcinka równoległego do drogi krajowej nr 25, od m. Rychwała w stronę północną – do granicy gminy oraz w stronę południową – poprzez Siąszyce, Białą Panieńską, w rejon lasów zbierskich oraz od Rychwała do Jaroszewic Grodzieckich wzdłuż drogi powiatowej. Przewiduje się budowę trasy rowerowo – pieszej w rejonie Żurawina, w stronę kompleksu leśnego w północno - wschodniej części gminy.

6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym

Do zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych, wynikających ze zmiany studium, zaliczone zostały przedsięwzięcia:

z zakresu komunikacji:

- rozbudowa i przebudowa dróg (krajowej, wojewódzkiej i powiatowych), dostosowująca parametry tych dróg do zwiększonego obciążenia ruchem,.

Istotnym elementem rozwoju komunikacji w gminie będzie budowa obwodnicy miasta Rychwała, w ciągu drogi wojewódzkiej nr 443, zlokalizowanej po stronie południowej miasta.

z zakresu kultury:

- rehabilitacja zdegradowanych obszarów i obiektów zabytkowych oraz objętych ochroną konserwatorską,

7. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Rychwał należy obowiązkowo opracować dla:

- terenów powierzchniowej eksploatacji surowców, wymagających rekultywacji,
- terenów występowania gruntów rolnych, wymagających uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne,

Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazana do wykonania:

- m.p.z.p. terenów przeznaczonych pod zalesienia,
- m.p.z.p. nowych terenów inwestycyjnych w tym obiektów handlowych wielkopowierzchniowych.

15. Strefy polityki przestrzennej i główne kierunki rozwoju

Na terenie gminy wyróżniono trzy strefy funkcjonalne związane z różnymi, występującymi tam uwarunkowaniami rozwoju:

- **R** - strefa rozwoju wielofunkcyjnego z dominującą funkcją rolniczą,
- **LR** - strefa leśno – rekreacyjna, przewidziana do rozwoju funkcji agroturystyki i innych form rekreacji dostosowanych do lokalnych uwarunkowań środowiska przyrodniczego,
- **P_{AG}** - strefa działalności gospodarczej, w tym usług, rzemiosła produkcyjnego i drobnego przemysłu.

Strefa R – położona centralnie wokół m. Rychwała, ograniczona granicami gmin: Stare Miasto, Tuliszków, Grodziec i Rzgów. Od strony południowej graniczy ze strefą LR, na wysokości wsi Siąszyce – Grochowy oraz linii kompleksu leśnego.

Występują tutaj dobre warunki rozwojowe funkcji rolniczej jak również działalności usługowej i rozwoju budownictwa mieszkaniowego w oparciu o istniejącą sieć osadniczą. Proponuje się zachowanie istniejących powiązań funkcji produkcji rolnej ze środowiskiem przyrodniczym. Ustala się obowiązek utrzymania i uzupełniania zadrzewień śródpolnych oraz przydrożnych. Dopuszcza się lokalizację siłowni wiatrowych. Lokalizacja siłowni wiatrowych ustalana będzie zgodnie z obowiązującymi przepisami, poza strefami przelotu ptaków.

Strefa LR – obejmuje południową część gminy, ograniczona granicami administracyjnymi z gminami: Słuszków, Stawiszyn i Grodziec; od północy – strefą R. Strefa posiada dobre warunki dla rozwoju funkcji agroturystycznej i rekreacyjnej.

Strefa P_{AG} – położona w granicach administracyjnych m. Rychwała, w części północnej i południowo – zachodniej. Tereny wyznaczone dla potrzeb podmiotów gospodarczych związanych z szeroko pojętymi usługami (w tym obiekty handlowe

wielkopowierzchniowe i rzemiosłem (w tym rzemiosłem wytwórczym). Dla terenów działalności gospodarczej gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z uwagi na konieczność zmiany użytkowania gruntów. Dopuszcza się lokalizację inwestycji znacząco wpływających na środowisko, zarówno wymagających obligatoryjnie sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko jak i zaliczonych do inwestycji, dla których może zostać nałożony taki obowiązek.

Ustala się możliwość indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, realizowanych w ramach inwestycji gospodarczych, zgodnie z przepisami szczególnymi. Dopuszcza się realizację zabudowy mieszkaniowej dla prowadzących działalność gospodarczą.

7.1. Analiza rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym

Naturalne warunki ekofizjograficzne dla obszaru objętego zmianą studium określa położenie.

Teren objęty zmianą studium nie znajduje się w obrębie obszaru chronionego krajobrazu ani Natura 2000. Przedstawione w studium nowe funkcje zagospodarowania przestrzennego są zgodne z opracowaniem ekofizjograficznym.

7.2. pod kątem rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywny wpływ na środowisko.

Ustalenia studium starają się ograniczyć negatywne skutki planowanego zainwestowania. Zapisy respektują obowiązujące przepisy prawne związane z ochroną środowiska na terenach przebywania ludności. Dotyczy to m. in. standardów jakości powietrza, akustycznych, odprowadzania ścieków i gromadzenia odpadów, zagospodarowania zbędnych mas ziemi, chronią przed niekontrolowanym zanieczyszczeniem wód i gruntu. Wprowadzają zapisy o wykorzystywaniu proekologicznych źródeł energii w celu zminimalizowania emisji substancji szkodliwych do atmosfery,

Duży nacisk położono w zmianie Studium na ochronę terenów i obiektów objętych ochroną prawną jak również poprawę wizerunku gminy poprzez nasadzenia zieleni wzdłuż dróg, cieków wodnych, zieleni śródpolnej i łąkowej.

8. POTENCJALNE ZMIANY W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

W zmianie Studium wprowadza się zasadnicze zmiany w strukturze przestrzennej związane głównie z wprowadzeniem proponowanych terenów lokalizacji: budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego, budownictwa mieszkaniowego z dopuszczeniem usług, terenów aktywizacji gospodarczej i siłowni wiatrowych.

Ewentualny brak realizacji zmiany Studium nie spowoduje większych zmian w środowisku przyrodniczym. Wytypowane do lokalizacji nowych przedsięwzięć tereny to tereny rolnicze, które pozostałyby nadal w obecnym użytkowaniu.

Skutki odstąpienia od zmiany Studium to:

- zniweczenie dążeń mieszkańców i władz gminy Rychwał do rozwoju gospodarczego gminy i poprawy warunków życia jej mieszkańców.
- zahamowanie przez zaniechanie realizacji budownictwa mieszkaniowego i usługowego. Nastąpi obniżenie standardu życia mieszkańców związane z brakiem realizacji budownictwa mieszkaniowego, usługowego i produkcyjnego, a tym samym brakiem miejsc pracy.
- dalsze zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego pochodzące z indywidualnych palenisk opalanych węglem tzw. źródła niskiej emisji, spalanie odpadów w tych paleniskach, braku odnawialnych źródeł energii – siłowni wiatrowych,
- spowoduje zahamowanie realizacji nowych przedsięwzięć, do których należą siłownie wiatrowe. Nie będzie to wariant najkorzystniejszy z punktu widzenia ochrony środowiska głównie powietrza. Jednym ze źródeł odnawialnych jest energia wiatru.

9.STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

W zmianie studium wytypowano tereny, na których mogą być zlokalizowane przedsięwzięcia o potencjalnym znaczącym oddziaływaniu. Zasadnicze tereny przeznaczone na cele działalności gospodarczej oznaczone symbolem **P_{AG}** wskazano głównie w Rychwale, w części północnej oraz południowo – zachodniej w sąsiedztwie drogi krajowej nr 25 na terenach użytkowanych obecnie rolniczo. Tereny te wyznaczone zostały dla średniego i małego biznesu, dla umożliwienia podjęcia działalności różnym inwestorom. Na tych terenach dopuszcza się również lokalizację obiektów handlowych o powierzchni 2000 m² i powyżej 2000m². Wprowadzono zapis, iż: oddziaływanie związane z prowadzoną działalnością nie może spowodować przekroczenia standardów jakości środowiska, określonych przepisami odrębnymi, poza terenem do którego inwestor posiada tytuł prawny.

Do przedsięwzięcia o mogących znacząco oddziaływać na środowisko należą też siłownie wiatrowe.

Ogólna ocena stanu środowiska dla obszarów wytypowanych na lokalizację przedsięwzięć o potencjalnym znaczącym oddziaływaniu wypada korzystnie dla tych przedsięwzięć. Powierzchnie wysoczyznowe środkowej i północnej części gminy charakteryzują się znikomą lesistością i małym udziałem łąk. Nie występują tu gleby wysokich klas bonitacyjnych. Na większości terenów brakuje zadrzewień śródpolnych czy klinów zieleni, które mogłyby stanowić uzupełniające łączniki ekologiczne. Wszystkie rejonu są ubogie w zadrzewienia i niemal bezwodne.

Głównym elementem krajobrazu są pola orne urozmaicone niedużymi wyspami zadrzewień. Te agrocenozy są stosunkowo ubogie. Dominującym gatunkiem na badanym terenie był skowronek stwierdzany pospolicie na polach, Drobne zadrzewienia są siedliskiem sroki. Na polach zerowały kruki i gawrony. Na terenie

enklaw zabudowań wśród pól stwierdzono występowanie : wróbla, mazurka, Badany obszar posiada przeciętne walory przyrodnicze typowe dla pól uprawnych.

Dla tych terenów przewidziano opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Nie przewiduje się lokalizacji terenów produkcyjnych, usługowych i magazynowych oraz siłowni wiatrowych na terenach zalesionych i łąkach

10. OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA O OCHRONIE PRZYRODY

Gmina położona jest poza obszarami przyrodniczymi chronionymi prawem i poza obszarami Natura 2000. Nie występują istotne problemy ochrony środowiska związane z tymi obszarami. Na obszarze opracowania obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, grzybów i zwierząt zgodnie z ustawą o ochronie przyrody. Istotne problemy z zakresu ochrony środowiska dotyczą objętych ochroną prawną parków podworskich, zieleni przykościelnej i cmentarnej.

Problemem na terenie gminy Rychwał jest ochrona wód powierzchniowych i podziemnych. Brak kanalizacji sanitarnej na większości obszaru gminy, ścieki bytowe odprowadzane są do zbiorników wybieralnych, w przypadku ich nieszczelności może nastąpić skażenie gleby i wody gruntowej. Wody deszczowe i roztopowe odprowadzane są do gruntu bez oczyszczania. Pod częścią gminy znajduje się Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP nr 151. Istotnym problemem z zakresu ochrony środowiska jest nielegalne składowanie odpadów komunalnych na obszarach nieużytków i leśnych oraz emitowanie do powietrza spalin ze spalania węgla i odpadów w domowych paleniskach.

11. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM ORAZ SPOSOBY W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE W STUDIUM

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Rychwał uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach strategicznych opracowanych na poziomach krajowym, regionalnym i lokalnym a także zawarte w dyrektywach unijnych.

Polityka ochrony środowiska jest jedną z polityk wspólnotowych Unii Europejskiej o charakterze horyzontalnym. Jej zakres obejmuje wszystkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego.

Główne cele i zasady rozwoju zagospodarowania przestrzennego określa Koncepcja zagospodarowania przestrzennego kraju, do której nawiązuje plan zagospodarowania

przestrzennego województwa wielkopolskiego, do którego z kolei nawiązuje studium dla gminy Rychwał. Celem tego dokumentu jest określenie długofalowej polityki przestrzennej gminy Rychwał. Projekt zmiany studium uwzględnia opracowania planistyczne, które zostały opracowane na różnych poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Jednym z ważniejszych dokumentów jest Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016.

Na szczeblu gminnym takim dokumentem jest program ochrony środowiska dla gminy Rychwał. Cele wyszczególnione w Polityce Ekologicznej Państwa i programie ochrony środowiska uwzględnione w zmianie studium:

- Dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego
- Ochrona powierzchni ziemi, poprzez rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej
- Selektywna gospodarka odpadami
- Odprowadzenie ścieków bytowych, przemysłowych, wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi.
- Ochrona powietrza atmosferycznego poprzez stopniową likwidację kotłowni węglowych na rzecz stosowania do celów grzewczych paliw o najniższym wskaźniku emisji lub stosowania alternatywnych źródeł energii.
- Ograniczenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego oraz ograniczenie hałasu związanego z działalnością gospodarczą poprzez zastosowanie rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych
- Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.

12. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko odnoszą się do:

1. oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
2. przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń Studium powinny być okresowe analizy zainwestowania obszaru i realizacji Studium, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Częstotliwość okresowych analiz powinna wynosić raz na cztery lata. Monitoring skutków realizacji zmiany studium w środowisku prowadzony winien być przez organ opracowujący

studium, a więc burmistrza i samorząd lokalny.

Do podstawowych metod analizy należy też sprawdzenie zgodności ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z zapisami w studium.

Analizie w zakresie stanu środowiska powinny podlegać:

- stan zagospodarowania terenów, z uwzględnieniem powierzchni przekształconych,
- stan środowiska przyrodniczego,
- stopień realizacji wymogów wynikających z potrzeb środowiska,
- stan wyposażenia terenów w urządzenia infrastruktury technicznej,
- stan zdrowotności mieszkańców obszaru

13.PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA OBSZAR NATURA 2000, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO.

Gmina Rychwał położona jest poza systemem obszarów chronionych.

Odległość miasta Rychwał od obszaru Natura 2000 wynosi:

- 17 km od granic miasta Rychwał i
- 5 km od północnej granicy gminy

Odległość od obszarów chronionych Pyzderskiego i Złotogórskiego obszaru chronionego krajobrazu wynosi 6 km.

Oddziaływanie na:

13.1. Różnorodność biologiczną

Różnorodność powierzchni wysoczyznowej środkowej części gminy jest znikoma, ograniczona głównie do zbiorowisk antropogenicznych pól uprawnych.

Oddziaływanie w części negatywne – zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej na terenach przewidywanej zabudowy, pozytywne - długoterminowe związane z koniecznością zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

13.2. Ludzi

Pozytywne, stałe, polepszenie się warunków bytowania poprzez budowę nowych budynków mieszkalnych, właściwą gospodarkę wodno – ściekową i zielenią towarzyszącą. Pozytywne – długoterminowe, powstaną nowe miejsca pracy

Negatywne – długoterminowe, zabudowa terenów rolniczych, zmiana krajobrazu

13.3.Zwierzęta

Negatywne oddziaływanie stałe, pośrednie. Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej wpłynie na zmniejszenie powierzchni bytowania i żerowania zwierząt.

13.4. Rośliny

Negatywnego długoterminowe oddziaływanie na rośliny, zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej na terenach przewidzianych pod zabudowę. W środowisku

roślinnym nastąpią częściowe zmiany, zanik roślinności naturalnej na rzecz gatunków synantropijnych.

Pozytywnie stałe - ustalona w Studium minimalna powierzchnia biologicznie czynna:

30% - dla terenów zabudowy mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej,

30 % - dla terenów usługowych, zabudowy produkcyjnej i magazynowej

80 % - dla terenów sportu i rekreacji

będzie zagospodarowana bardziej intensywnie poprzez wprowadzenie zieleni towarzyszącej i wzroście bioróżnorodności.

Pozytywne stałe – zalesienie nowych obszarów.

Pozytywne – długoterminowe Ustala się obowiązek utrzymania i uzupełniania zadrzewień śródpolnych oraz przydrożnych.

13.5.Wodę

Nie przewiduje się oddziaływania na wody powierzchniowe. Wszelkie przedsięwzięcia są lokalizowane z dala od otwartych cieków.,

Pozytywnie stałe - wprowadzenie właściwej gospodarki wodno – ściekowej poprzez rozbudowę kanalizacji sanitarnej oraz systemu kolektorów i przepompowni.

Pozytywnie stałe – wody opadowe i roztopowe z terenów utwardzonych przed wprowadzeniem w grunt winny być oczyszczone zgodnie z przepisami obowiązującymi.

13.6.Powietrze

Oddziaływanie pozytywne długoterminowe – ograniczenie emisji zanieczyszczeń poprzez preferowanie do ogrzewania paliw o jak najniższych wskaźnikach emisyjnych takich jak gaz paliwa płynne lub alternatywne odnawialne źródła energii jak np. biomasa

Pozytywne długoterminowe przez wprowadzenie nakazu, iż oddziaływanie związane z prowadzoną działalnością nie może spowodować przekroczenia standardów jakości środowiska , określonych przepisami odrębnymi , poza terenem do którego inwestor posiada tytuł prawny, równocześnie negatywne – nowe przeznaczenie terenów rolnych na budynki mieszkalne, usługowe i produkcyjne może skutkować niekorzystnym oddziaływaniem na powietrze z tytułu wprowadzenia gazów lub pyłów do powietrza.

13.7.Powierzchnię ziemi

Negatywne - zagospodarowanie terenu pod budownictwo na powierzchni biologicznie czynnej, działanie stałe, bezpośrednie, zwiększające degradację powierzchni ziemi.

Nie przewiduje się realizacji inwestycji powodujących znaczne przekształcenie powierzchni ziemi.

Negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi i strukturę gleby może wystąpić w trakcie budowy przedsięwzięć, przede wszystkim siłowni wiatrowych, w wyniku działania ciężkiego sprzętu budowlanego i składowaniem elementów konstrukcyjnych mogą wystąpić przekształcenia fizyczne pokrywy glebowej w bezpośrednim sąsiedztwie terenów lokalizacji siłowni wiatrowych.

Negatywne krótkoterminowe oddziaływanie zbiorników na ścieki na terenach nie skanalizowanych. Przepelnione i nieszczelne zbiorniki mogą spowodować skażenie powierzchni ziemi i wód gruntowych. Pozytywne – stałe nakaz podłączenia obiektów do kanalizacji sanitarnej po jej wybudowaniu lub budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach rozproszonych.

Pozytywne długoterminowe przez wprowadzenie obowiązku selektywnego gromadzenia odpadów oraz przekazywanie do odzysku lub unieszkodliwienia zgodnie z gminnym planem gospodarki odpadami. Nadmiar mas ziemnych powstałych w trakcie realizacji przedsięwzięć będzie zagospodarowany na działce własnej pod warunkiem, że ich zastosowanie nie spowoduje przekroczenia wymaganych standardów jakości gleby i ziemi, o których mowa w przepisach odrębnych lub będzie wywożony na miejsce wskazane przez gminę.

Pozytywnie stałe - wprowadzenie właściwej gospodarki wodno – ściekowej poprzez rozbudowę kanalizacji sanitarnej oraz systemu kolektorów i przepompowni.

Pozytywnie stałe – wody opadowe i roztopowe z terenów utwardzonych przed wprowadzeniem w grunt winny być oczyszczone zgodnie z przepisami obowiązującymi.

13.8.Krajobraz

Pozytywne bezpośrednie, stałe, na terenie gminy gdzie krajobraz kulturowy wiejski w wyniku ustaleń planu ma szanse ulec poprawie poprzez narzucenie estetycznych standardów budownictwa. Gabaryty i charakter nowych obiektów muszą stanowić kontynuację formy architektonicznej i charakteru zabudowy w odniesieniu do obiektów zrealizowanych bądź realizowanych w sąsiedztwie,

Negatywne oddziaływanie na terenach rolniczych, zabudowa na tych terenach „psuje” naturalny krajobraz. Obniżenie walorów przyrodniczych i krajobrazowych poprzez przeznaczenie pod zabudowę terenów dotychczas niezabudowanych.

Pozytywne przez wprowadzenie dolesień i nasadzeń ciągów zieleni wzdłuż dróg i cieków.

Największą zmianę i negatywny wpływ na krajobraz będą miały siłownie wiatrowe, które będą elementem obcym w naszym krajobrazie kulturowym.

13.9.Klimat

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania. Projektowane zainwestowanie nie wpłynie na zmianę klimatu.

13.10.Zasoby naturalne

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rychwał nie obejmuje swym zasięgiem złóż węgla brunatnego.

Udokumentowane złoża torfów to złoża: Franki, Rybie, Rychwał, Wola rychwańska, Zosinki. Są to torfy niskie, turzycowo – trzcinowe - olchowe-mszyste. W zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Rychwał nie przewiduje się zmian w dotychczasowym użytkowaniu terenu nad złożami kopalin.

13.11.Zabytki

Pozytywne oddziaływanie długoterminowe. Ustalenia studium zobowiązują do zachowania obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów o ochronie dóbr kultury i ochronie przyrody. Należą tu parki podworskie, park krajobrazowy, zespoły pałacowo – parkowe , układy urbanistyczne, cmentarze.

Pozytywne, dla terenów znajdujących się w strefach ochrony stanowisk archeologicznych ustalono obowiązek nadzoru archeologicznego podczas prac związanych z robotami ziemnymi.

13.12.Dobra materialne

Nie występuje. W zmianie studium nie przewiduje się wyburzeń istniejącej zabudowy, ani przesiedleń co nie uszczupli dóbr materialnych.

13.13. Oddziaływanie drogi krajowej nr 25 i wojewódzkiej nr 443

Droga krajowa nr 25 oddziałuje negatywnie na tereny objęte ochroną akustyczną w mieście Rychwał, gdyż od strony zachodniej w sąsiedztwie obwodnicy miasta Rychwała istnieje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. W projekcie zmiany studium przy drodze krajowej przewidziano tereny aktywizacji gospodarczej nie wymagające ochrony akustycznej,

Droga wojewódzka nr 443 przechodzi przez teren miasta, również przez istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej. - do powietrza przedostają się węglowodory, tlenek azotu, tlenek węgla, pyły, związki ołowiu, tlenek siarki

- hałas komunikacyjny
- zanieczyszczenie gleby w pobliżu drogi metalami ciężkimi

W zmianie Studium wprowadzono zapis ,iż obiekty budowlane przeznaczone na pobyt ludzi należy lokalizować poza zasięgiem ponadnormatywnego oddziaływania dróg (w zakresie emisji hałasu, drgań i wibracji oraz emisji substancji do powietrza), przy czym dopuszcza się wznoszenie budynków oraz lokalizację terenów podlegających ochronie akustycznej w zasięgu tego oddziaływania pod warunkiem zastosowania skutecznych środków technicznych ograniczających ponadnormatywne oddziaływanie dróg co najmniej do poziomów dopuszczalnych, określonych w przepisach odrębnych.. Brak aktualnych danych odnośnie akustycznego oddziaływania drogi wojewódzkiej. W projekcie zmiany studium przewidziano obwodnicę drogi wojewódzkiej nr 443.

W zmienianym Studium nie przewidziano lokalizacji terenów podlegających ochronie akustycznej w sąsiedztwie projektowanej obwodnicy drogi wojewódzkiej.

13.14. Oddziaływanie siłowni wiatrowych

Zapis w studium - dopuszczalna lokalizacja siłowni wiatrowych, w miejscach korzystnych dla tych inwestycji, w takiej odległości od terenów podlegających ochronie

akustycznej, która zapewni zachowanie standardów jakości środowiska dla tych terenów.

Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych przynosi korzyści środowisku i jest zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju. Wykorzystanie takich elektrowni, dzięki zastępowaniu konwencjonalnych źródeł energii, przyczynia się do spadku emisji do atmosfery CO₂, SO₂, NO_x i pyłów, co powoduje korzystne skutki dla środowiska w skali lokalnej (spadek zanieczyszczenia powietrza, lepsze warunki aerosanitarne dla ludzi), a także globalnej (ograniczenie efektu cieplarnianego). Produkcja energii ze źródeł odnawialnych jest zgodna z Polityką Ekologiczną Państwa.

W wyniku funkcjonowania elektrowni wiatrowych nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na świat roślin, jedynie w trakcie budowy w związku z użyciem ciężkiego sprzętu i składowania elementów konstrukcyjnych mogą wystąpić przekształcenia fizyczne szaty roślinnej i gleby. Negatywne oddziaływanie na zwierzęta, zwłaszcza na awifaunę - krótkotrwale odwracalne w czasie budowy siłowni (hałas, drgania, zagrożenia fizyczne). Zwierzęta z rejonu inwestycji wyemigrują prawdopodobnie okresowo na tereny sąsiednie.

Na ptaki elektrownie wiatrowe działają odstraszająco. Najnowsze badania donoszą, że wbrew dotychczasowym przekonaniom migrujące ptaki albo omijają elektrownie przelatując obok, albo wybierają drogę między turbinami. (źródło informacji: Internet: Elektrownie Wiatrowe - Ocena ryzyka środowiskowego przy realizacji inwestycji w energetyce wiatrowej przytoczone za magazynem Biology Letters).

Na podstawie opracowania p.t. „Obszary ważne dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji na terenie województwa wielkopolskiego” przez Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego – gmina Rychwał znajduje się poza cennymi miejscami dla ptaków (zarówno w okresie lęgowym jak i podczas wędrówek).

Obszar potencjalnej lokalizacji farmy wiatrowej nie znajduje się na trasie przelotu ptaków i jest oddalony od obszaru Natura 2000. Ocena oddziaływania farmy wiatrowej na krajobraz jest oceną subiektywną. Wysokie wieże konstrukcji wiatraków są widoczne z daleka i niewątpliwie są „obce” w krajobrazie przyrodniczym.

Elektrownie wiatrowe winny być zlokalizowane w takiej odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej, która zapewni zachowanie standardów jakości środowiska na tych terenach. Szczegółowa lokalizacja i analiza oddziaływania siłowni wiatrowych nastąpi na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Elektrownie wiatrowe wykazują oddziaływanie skumulowane na krajobraz, ptaki, hałas, ponadto wpływ kilku wiatraków może się nakładać. Elektrownie wiatrowe należą do przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, wymagające sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, lub do przedsięwzięcia dla którego obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko może być wymagany w zależności od nominalnej mocy elektrowni i całkowitej wysokości.

Obszar potencjalnej lokalizacji farmy wiatrowej jest oddalony od obszaru Natura 2000 i wymagać będzie specjalistycznych badań.

Procedura badań nad wpływem elektrowni wiatrowych na ptaki jest wyszczególniona w opracowaniu: PSEW „Wytyczne w zakresie oceny oddziaływania elektrowni

wiatrowych na ptaki” Szczecin 2008 r. opracowanie dr Przemysław Chylarecki (OTOP) i mgr Anna Paślawska (PSEW).

Farmy wiatrowe wymagają sporządzenia raportu i sporządzenia pełnej oceny oddziaływania na środowisko łącznie z uzyskaniem decyzji środowiskowej.

Procedura ocen oddziaływania farmy wiatrowej na awifaunę powinna przebiegać w 3 – ch etapach: (wg. w/w wytycznych)

1. ocena wstępna wykonywana przez eksperta ornitologa
2. monitoring przedrealizacyjny – bazuje na badaniach terenowych w miejscu planowanego przedsięwzięcia, zakres monitoringu opracowany przez eksperta ornitologa,
3. monitoring porealizacyjny

13.15. Oddziaływanie linii elektroenergetycznych

Dla istniejących i projektowanych linii elektroenergetycznych ustalono pasy technologiczne w granicach których zamyka się ponadnormatywne oddziaływanie linii w zakresie pól elektromagnetycznych i hałasu.

Szerokość pasów technologicznych wynosi:

linia 110 kV – 15 m od rzutu poziomego skrajnego przewodu linii

lina 15 kV – 5 m od rzutu poziomego skrajnego przewodu linii

W pasach technologicznych linii elektroenergetycznych obowiązuje zakaz realizacji obiektów budowlanych przeznaczonych na pobyt ludzi.

Poza obrębem pasów technologicznych nie występuje ponadnormatywne oddziaływanie linii w zakresie emisji pól elektromagnetycznych oraz hałasu.

14.PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ELIMINUJĄCYCH LUB OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNY WPŁYW NA ŚRODOWISKO REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM

14. 1.Ograniczanie oddziaływania akustycznego

§ Należy dbać o dobry stan techniczny urządzeń w zakładach produkcyjnych i usługowych

§ Stosować rozwiązania techniczne ograniczające emisję hałasu, np cichych przekładni, elementów tworzywa sztucznego

§ Prowadzony na bieżąco monitoring hałasu, w przypadku przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu wprowadzone zostaną skuteczne środki zapobiegawcze jak lokalne ekrany akustyczne, pasy zieleni izolacyjnej

§ Na drogach o dużym natężeniu ruchu położyć nawierzchnię, które generują niski poziom hałasu

§ polepszenie klimatu akustycznego terenów zabudowanych przez realizację ekranów akustycznych z zieleni izolacyjnej lub innych urządzeń przez zarządcę drogi.

§ dla budynków z pomieszczeniami na pobyt ludzi wznoszonych w zasięgu oddziaływania drogi, należy zastosować skuteczne środki techniczne zmniejszające oddziaływanie do poziomów ustalonych w przepisach odrębnych,

14.2. Ograniczenie oddziaływania na powietrze atmosferyczne

- § Stosowania do ogrzewania źródeł ciepła paliw o jak najniższej emisji lub stosować źródła odnawialne
- § Założenie pasów z zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg publicznych

14.3. Ograniczenie ilości odpadów

- § Stosuje się odpowiedni zakup surowców i produktów o wyższych parametrach użytkowych i jakościowych, a tym samym przedłużonej żywotności co umożliwia zmniejszenie ilości odpadów
- § Przestrzegane są reżimy technologiczne, maksymalnie wykorzystywane surowce, eksploatowane materiały
- § Zwiększenie poziomu odzysku (w tym recykling)
- § Gospodarkę odpadami prowadzić zgodnie z gminnym planem gospodarki odpadami
- § Odpady niebezpieczne unieszkodliwiać zgodnie z przepisami odrębnymi

14.4. Ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze

Podstawowym kierunkiem działań powinno być:

- zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych i kulturowych poprzez racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi bez naruszania równowagi środowiska
- zapewnienie ciągłości ekologicznej
- ochrona wód powierzchniowych i podziemnych powinna się odbywać poprzez eliminowanie bezodpływowych zbiorników na ścieki, i rozbudowę sieci kolektorów sanitarnych i deszczowych.
- do czasu realizacji sieci kanalizacyjnej dopuszczono stosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych, z których ścieki bytowe i przemysłowe muszą być systematycznie wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do punktu zlewowego przy oczyszczalni ścieków;
- ścieki deszczowe i roztopowe z terenów utwardzonych i dróg przed wprowadzeniem ich do gruntu lub cieków wodnych muszą być oczyszczone w stopniu wymaganym przepisami odrębnymi.
- utrzymanie i wzbogacenie drzewostanu wzdłuż ciągów komunikacyjnych, które pełnić będą rolę bariery izolacyjnej
- utrzymanie i wzbogacenie terenów parków podworskich (z uwzględnieniem wymogów konserwatorskich)
- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych i innych oraz usuwanie ich przez koncesjonowane przedsiębiorstwa
- stosować paliwa nisko emisyjne i odnawialne w domowych kotłowniach,

14.5. Działania korygujące, kompensacja przyrodnicza

Kompensacja przyrodnicza będzie realizowana przez:

- obowiązek urządzania powierzchni biologicznie czynnej na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie
- rekultywację terenów zdewastowanych
- zalesienie terenów nieprzydatnych dla rolnictwa

- zadrzewienia śródpolne i przydrożne

15. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Tereny pod funkcje osadnicze, działalność gospodarczą i rekreację określone zostały na podstawie wniosków właścicieli i polityki gospodarczej gminy. Nie przewidziano rozwiązań alternatywnych, ponieważ wnioski dotyczyły konkretnych działek. Jako podstawę przy przeznaczeniu terenów przyjęto ład przestrzenny oraz zrównoważony rozwój. Ocenia się, że przyjęte rozwiązania dotyczące określenia terenów pod funkcje osadnicze są właściwe, jak również zlokalizowanie działalności gospodarczej w strefie oddziaływania drogi krajowej z dala od zabudowy mieszkaniowej są korzystne.

W Studium wprowadzono szereg działań na rzecz poprawy potencjału ekologicznego gminy, m. in. zachowując korytarze ekologiczne wzdłuż cieków wodnych, zachowując użytki zielone, wprowadzając zalesienia i zadrzewienia.

W przypadku zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego trudno zdefiniować trudności w jego przygotowaniu, które mogłyby wynikać z niedostatków techniki lub braku współczesnej wiedzy. Eksploatacja wszelkich inwestycji, zarówno nowych jak i modernizowanych jest ściśle związana z wdrażaniem nowoczesnych z punktu widzenia współczesnej wiedzy, oraz bezpiecznych dla środowiska i zdrowia ludzi rozwiązań technologicznych.

16. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Na podstawie zapisów projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Rychwał można stwierdzić, że planowane zamierzenia nie wskazują na możliwość oddziaływania transgranicznego poza obręb gminy.

17. STRESZCZENIE W JEZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Głównym celem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Rychwał, jest uwzględnienie zgłoszonych wniosków i zadań własnych gminy, w tym w szczególności określenie obszaru wykonania zmiany studium. Obszar wyznaczony do opracowania zmiany studium stanowi część powierzchni gminy Rychwał z pozostawieniem poza opracowaniem terenu zalegania udokumentowanego złoża węgla brunatnego, tzw. złoża „Piaski”.

Poza obszarem objętym zmianą studium znajdują się następujące sołectwa:

1. Modlibogowice,
2. Rozalin,
3. Część zachodnia soł. Franki,
4. Część zachodnia soł. Kuchary Kościelne,
5. Część zachodnia soł. Czyżew,
6. Część zachodnia soł. Kuchary Borowe,
7. Część południowa soł. Jaroszewice Grodzieckie,
8. Część południowa soł. Jaroszewice Rychwalskie.

Powierzchnia opracowania zmiany studium wynosi **9606 ha**.

Na obszarze gminy wyłączonym z opracowania zmiany studium, obowiązują ustalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i Miasta Rychwał, uchwalonego Uchwałą nr 225/IV/98 Rady Miejskiej w Rychwale z dnia 27 kwietnia 1998 r.

W zmienianym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wprowadzono następujące funkcje terenów:

MN –tereny zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności

MN/U – tereny zabudowy mieszk. o niskiej intensywności z dopuszczeniem nieuciążliwej działalności gospodarczej

MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,

RM –tereny zabudowy zagrodowej z dopuszczeniem nieuciążliwej działalności gospodarczej,

P_{AG} – tereny aktywizacji gospodarczej,

P/U – tereny przemysłu i usług,

U – tereny usług,

UO – tereny obiektów oświaty,

R – tereny upraw polowych i ogrodniczych z dopuszczeniem zabudowy związanej z gospodarką rolną,

Rpe – gleby klas III i IV

ZN_{EK} – ekologiczny system wodno łąkowy

R_Ł – tereny łąk i pastwisk,

ZL – tereny lasów i dolesień,

ZP – tereny zieleni publicznej,

ZC – teren cmentarzy,

WS – teren wód otwartych,

W – ujęcie wody,

K – oczyszczalnia ścieków,

US - tereny sportu i rekreacji – tereny zabudowy rekreacyjnej.

Na terenie gminy i miasta Rychwał nie występują obszary i ekosystemy przyrodnicze prawnie chronione. Odległość od najbliższych terenów Natura 2000 „Dolina Środkowej Warty” wynosi 6 km od granic gminy i 17 km od miasta Rychwał (koncentracja obiektów produkcyjnych i magazynowych).

Generalnym założeniem przyjętym w zmianie studium jest wzrost wykorzystania terenów zabudowanych w ramach istniejącego zainwestowania.

W odniesieniu do istniejącej zabudowy wskazana jest poprawa stanu jakościowego, głównie w zakresie kanalizacji oraz wymiany kotłowni węglowych na rzecz paliw niskoemisyjnych. Na terenach przeznaczonych na cele budownictwa mieszkaniowego dopuszcza się, jako funkcję uzupełniającą : handel, usługi i rzemiosło nieuciążliwe dla otoczenia. Ponadto istnieje możliwość przekształcania lub uzupełniania zabudowy siedliskowej do funkcji agroturystycznej

W zmienianym Studium szczególną uwagę zwraca się na potrzebę wykorzystania walorów środowiska przyrodniczego i zasobów kultury dla celów turystycznych. Duży

nacisk położono w zmianie Studium na ochronę terenów i obiektów objętych ochroną prawną jak również poprawę wizerunku gminy poprzez nasadzenia zieleni wzdłuż dróg, cieków wodnych, zieleni śródpolnej i łąkowej.

Istniejący kompleks leśny w południowej części gminy utrzymano w dotychczasowym użytkowaniu, z wiodącą funkcją gospodarki leśnej nastawionej na konserwację i odtwarzanie walorów przyrodniczych. Funkcją dodatkową dla tego obszaru jest wypoczynek i rekreacja prowadzone w oparciu o bazę gospodarstw agroturystycznych.

Zasady kształtowania nowej zabudowy uwzględniają:

- * ochronę istniejących układów wiejskich oraz zespołów sakralnych i zespołów parkowo - dworskich
- * dziedzictwa historycznego,
- * położenia geograficznego i bogactwa natury,
- * możliwości wsi i rolnictwa,

W projekcie zmiany Studium uwzględniono przepisy ochrony środowiska wynikające z ustawy Prawo Ochrony Środowiska i rozporządzenia wykonawcze.

Zmiana funkcji z terenów rolnych na budownictwo mieszkaniowe, usługowe i produkcyjne spowoduje przekształcenie znacznej powierzchni pól uprawnych na tereny budownictwa co spowoduje przekształcenie dużej części powierzchni biologicznie czynnej na powierzchnie nieprzepuszczalne i likwidację części zadrzewień.

Pozytywnym skutkiem będzie urządzenie terenów zieleni towarzyszącej.

Poprawią się warunki życia ludzi, powstaną nowe mieszkania i nowe miejsca pracy.

Realizacja ustaleń Studium spowoduje zmniejszenie przestrzeni życiowej zwierząt dzikich żyjących w pobliżu człowieka, głównie drobnych ssaków i ptaków.

Nastąpi poprawa jakości powietrza atmosferycznego na skutek zastosowania do ogrzewania pomieszczeń paliw niskoemisyjnych.

W przypadku stwierdzenia możliwości wystąpienia przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska na terenach objętych ochroną akustyczną należy zaproponować środki techniczne, technologiczne i organizacyjne, zmniejszające poziom hałasu do wartości co najmniej dopuszczalnych na granicy terenu objętego ochroną akustyczną.

Zasadnicze tereny przeznaczone pod zabudowę produkcyjną, magazynową, składową i zabudowę usługową wskazano w mieście Rychwał w części północnej oraz południowo – zachodniej w sąsiedztwie drogi krajowej nr 25.

Oddziaływanie związane z prowadzoną działalnością musi ograniczać się do granic własności inwestora lub granic terenu przeznaczonego na ten cel.

W zmianie studium przewidziano lokalizację obwodnicy drogi wojewódzkiej nr 443.

W niniejszym opracowaniu analizie i ocenie poddano stan środowiska przyrodniczego i określono potencjalne zmiany w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium. Zaproponowano również działania , które zminimalizują ewentualne negatywne oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium oraz określono metody i zakres analizy skutków realizacji ustaleń zmiany studium . Nie występują na obszarze opracowania żadne formy ochrony przyrody. Największe uciążliwości związane są z hałasem komunikacyjnym emitowanym przez pojazdy na drodze krajowej i wojewódzkiej.

Na rysunku zmiany studium wskazuje się obszary potencjalnej lokalizacji siłowni wiatrowych. Dopuszcza się lokalizację siłowni wiatrowych w miejscach korzystnych dla tej inwestycji w takiej odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej, która zapewni zachowanie standardów jakości środowiska dla tych terenów.

Dopuszcza się lokalizację tych obiektów w miejscach korzystnych z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z przepisów szczególnych. Wyznaczenie poszczególnych lokalizacji siłowni wiatrowych (wraz ze strefami oddziaływania) winno nastąpić na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z odpowiednią procedurą planistyczną, jak i w oparciu o dokonane wymagane prawem uzgodnienia właściwych organów administracji publicznej.

Dopuszcza się dla obsługi siłowni wiatrowych rozbudowę i budowę nowych sieci elektroenergetycznych oraz budowę nowych stacji transformatorowych w tym również Głównego Punktu Zasilania.

Ustalenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Rychwał są zgodne z opracowaniem ekofizjograficznym dla gminy.

